MUDH
د کور او ښار جوړولو وزارت
وزارت شهرسازی و مسکن

انکشاف شهر

د کور او ښار جوړولو وزارت نشراتي ارګان

فصلنامه شماره ۵۵

سال ۱۴۴۴ هـ ق، ۱۴۰۲ هـ ش، ربع اول

MUDH

د کور او ښار جوړولو وزارت

وزارت شهرسازی و مسکن

د کور او ښار جوړولو وزارت هېوادوالو ته په ارزانه بیه د کورونو او هستوگنیزو بلاکونو د جوړولو په موخه کورني او بهرني پانگوال هڅوي تر څو په دې برخه کې پانگونه وکړي.

د امتیاز خاوند: د کور او ښار جوړولو وزارت

مسؤل مدیر: محمد کمال افغان

د مسؤل مدیر مرستیال: عزیزالله فروغي

اډیټور: محمد کمال افغان، نویدالله نبي زاده

لیکوالان: مولوي نقیب الله احمدي، فضل الرحمن رحماني، انجنیر راحت الله ریحان، عبدالله فکور، نویدالله نبي زاده، عزیزالله فروغي، محمد یوسف روستایي، انجنیر احمد رضایي، محمد اتل جلالزی، انجنیر محمد علي مظفري او انجنیر نظیف الله قادري

خبریالان: نویدالله نبي زاده، میوند خپلواک

ډیزاینر: محمد عمران عزیزي

عکاس: صفي الله هوتک

وېشونکي: سمیع الله عزیزي، سید مرتضی موسوي

د کور او ښار جوړولو وزارت نشراتي ارگان

مهالنۍ مجله کال ۱۴۴۴ هـ ق

پته : ۹مه ناحیه، ۳ مکروریان، د کور او ښار جوړولو وزارت، کابل افغانستان

اړیکو شمیرې: ۰۷۱۲ ۰۲۳۰ ۹۳۲+، ۹۳۷۸۱۲۸۸۷۳۷+

ویب پاڼه: www.mudh.gov.af

فهرست مطالب

۱	سخن نخست	۱
۲	گزارش و اخبار مهم	۲
۳	د حج او عمرې په اړه لنډ معلومات	۲۵
۴	وظایف و اجراآت منابع بشری چیست؟	۲۷
۵	د کور بازارموندنې تگلاره	۳۰
۶	بهسازی ساحات غیر پلانی در	۳۳
۷	د اوبو مدیریت او کتنې	۳۷
۸	وظایف عمده انجنیر ناظر	۳۹
۹	اوبه د راتلونکو نسلونو میراث	۴۲

سخن نخست

پروژه آپارتمانی شهرک چینایی‌ها؛ زمینه ساز گسترش مسکن

وزارت شهرسازی و مسکن همواره در تلاش جلب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به هدف اعمار مسکن برای هموطنان عزیزمان بوده و در این راستا توجه جدی را مبذول داشته تا روند سرمایه‌گذاری را در ساخت و ساز مسکن افزایش داده و مشکل بی‌سرپناهی شهروندان کشور را مرفوع نماید که خوش‌بختانه تلاش‌های مسوولین و مقام رهبری این وزارت نیز ثمر بخش بوده و دست آوردهایی را در این زمینه در پی‌داشته است. دراین اواخر محترم وانگ یو، سفیر کشور چین با محترم شیخ حمدالله نعمانی سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن دیدار نموده، از روابط نیک بین دو کشور یادآوری کرده، افزود که کشور چین اکنون روابط خوبی سیاسی و اقتصادی با افغانستان دارد، تلاش می‌شود تا این روابط در سطوح مختلف گسترش یابد. دراین دیدار سفیر چین، از پروژه‌های مختلف آن کشور در افغانستان سخن گفته و علاوه کرد که پروژه‌های زیادی در اولویت کاری کشورش قرار دارد و پروژه نیله باغ یکی از این پروژه‌ها می‌باشد که به زودی کار عملی آن آغاز خواهد شد.

با این حال سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن، در این دیدار به سفیر چین اطمینان داده گفت که ا.ا.افغانستان به تمامی مسوولیت‌های قبول شده در قبال تفاهم‌نامه بین جمهوری خلق چین و امارت اسلامی افغانستان متعهد می‌باشد. آقای نعمانی در پیوند به مشکلات و چالش‌های پروژه نیله باغ گفت که جهت رسیدگی و حل برخی مشکلات موجود، خود و تیم همراهانش در ساحه رفته، چالش‌ها و مشکلات امنیتی و برق آن پروژه را رفع نموده است. قرار است که کار روی عملی‌سازی پروژه شهرک نیله باغ، ناحیه ششم شهر کابل که تفاهم نامه آن در سال 1397 خورشیدی، امضا شده بود آغاز گردد. کشور چین در فاز اول 1400 واحد مسکونی (1400 باب آپارتمان رهایشی) را باکیفیت عالی در حد یک شهرک، با تمامی زیربناها و نیازمندی‌های آن اعمار می‌نماید. از این رهگذر زمینهٔ بیشتر سرمایه‌گذاری برای کشورهای که علاقه‌مند به چنین پروژه‌ها در افغانستان باشند مساعد می‌گردد و به همین منوال وضعیت موجود اقتصادی را تبدیل به زمینه‌های مولد اقتصادی برای دولت و ملت افغانستان خواهد ساخت که این مسأله باعث پیشرفت و ترقی مملکت خواهد شد. با اعمار 1400 واحد آپارتمانی ارزان قیمت نه تنها برای مامورین خدمات ملکی اثرات مثبت زیادی دارد بل‌که در کل روی اقتصاد، اجتماع و سطح زندگی مردم اثرات خوبی داشته و همچون پروژه‌ها باعث تحکیم روابط دولت کمک کننده جهت ادامه کمک‌ها در این راستا می‌شود. در صورت تکمیل و ساخت آپارتمان‌های متذکره یک مقدار پول که از فروش این آپارتمان‌ها عاید وزارت شهرسازی و مسکن می‌شود، نیز به دوران افتاده و از اثر آن فرصت‌های فراوان برای پیشبرد امور مسکن در راستای تحقق اهداف وزارت شهرسازی و مسکن فراهم می‌گردد. هزینه ساختمانی پروژه به شکل مجموعی از طریق کمک بلاعوض کشور چین تمویل می‌گردد که تقریباً بالغ به 71 میلیون دالر امریکایی می‌شود. هنگامیکه پول مذکور به صورت اختصاصی جهت گسترش دیگر شهرک‌های رهایشی به مصرف برسد باعث ایجاد شغل بیشتر، کاهش فقر، فراهم‌آوری مسکن قابل استطاعت و منجر به گسترش سریع و پایدار مسکن در کشور خواهد شد. مسوولین وزارت شهرسازی و مسکن با نشست‌های متعدد، هماهنگی مناسب را در زمینه با دولت چین به وجود آورده است و با شروع کار عملی این پروژه زمینه کار برای یک هزار شهروند کشور به صورت مستقیم و به تعداد پنج هزار نفر به صورت غیر مستقیم مساعد می‌گردد و با تکمیل شدن فاز اول آن زمینه زندگی آرام در کانون گرم خانواده برای هفت هزار جمعیت کشور در این شهرک، مهیا می‌گردد.

د کور او ښار جوړولو وزارت سرپرست
په کابل کې د چین له سفیر سره وکتل

د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني په خپل کاري دفتر کې په کابل کې د چین هېواد له سفیر ښاغلي وانګ یوو سره وکتل او په بېلا بېلو ودانیزو موضوعاتو یې خبرې وکړې.

د کور او ښار جوړولو وزارت سرپرست په ځانګړې توګه په کابل کې د نیله باغ پروژې د په ټپه ولاړو چارو د بیا پیل او سرته رسولو غوښتنه وکړه. محترم شیخ حمدالله نعماني وویل، د ا.ا.ا د ټولو هغه مسؤلیتونو ترسره کولو ته ژمن دی چې په تفاهم لیک کې لیکل شوي دي.

نوموړي وویل، تېره اوونۍ یې د دغې پروژې له نیمه کاره چارو لیدنه وکړه او هلته د برېښنا او امنیت برخه کې شته ستونزې یې حل کړې. ښاغلي نعماني د خپلو خبرو په دوام، په کابل کې د چین له سفیر غوښتنه وکړه، چې څومره ژر چې کېدای شي د یادې پروژې چارې پیل او ګټې اخیستنې ته دې یې وسپاري. دغه راز په لیدنه کې ښاغلي سرپرست وزیر له چینایي لوري غوښتنه وکړه، چې افغانستان کې د پانګونې په موخه چینایي پانګوال وهڅوي، ځکه په وینا یې اوسمهال افغانستان کې امنیت خوندي دی او د پانګونې لپاره مناسب شرایط او چاپېریال رامنځته شوی دی.

د وزیر بله غوښتنه د چین له سفیر دا وه، چې د کور او ښار جوړولو وزارت د کار کوونکو لپاره دې په تخنیکي او نورو برخو کې د لنډمهاله او اوږدمهاله زده کړو زمینه برابره کړي.

په لیدنه کې کابل کې د چین سفیر ښاغلي وانګ یوو، د چین او افغانستان تاریخي او دوستانه مخینې ته اشاره وکړه او یادونه یې وکړه، چې دوی د یو امن او باثباته افغانستان هیله لري. سفیر وانګ یوو زیاته کړه، تمه لري چې د چین او افغانستان ترمنځ به سیاسي او اقتصادي اړیکې لا پیاوړې او پراخه شي او دغه برخه کې د دواړو هېوادونو پر مثبت رول یې ټینګار وکړ. په کابل کې د چین سفیر وویل، ډېرې رغنیزې پروژې یې په لومړیتوب کې دي، چې د نیله باغ پروژه هم یوه له هغو ده او دوی هم لېواله دي چې چارې یې پیل شي. د خپلو خبرو په پای کې د چین سفیر ښاغلي وانګ یوو، زیاته کړه چې د کور او ښار جوړولو وزارت د کارکوونکو د کاري ظرفیت لوړونې او په افغانستان کې د پانګونې په موخه به د خپل حکومت او پانګوالو سره خبرې وکړي، چې په خبره یې تمه لري مثبته پایله به ولري.

طرح 17 پلان شهری برای 14 ولایت کشور تهیه گردید

طرح و ترتیب پلان های شهری از وظایف کلیدی وزارت شهرسازی و مسکن می باشد، رهبری این وزارت متعهد به طرح، ترتیب و منظوری پلان های شهری و ایجاد فرصت های توسعه منظم شهرها می باشد. به منظور رسیدن به این هدف وزارت شهرسازی و مسکن، طرح 17 پلان شهری برای 14 ولایت از جمله ماسترپلان، پلان های جامع ملی، پلان های تفصیلی، پلان های منطقه‌یی و پلان های اصلاحی را تهیه کرده است. حدود 200 پلان شهری از قبیل پلان تفصیلی، استراتیژیک، ماسترپلان، بهسازی و شبکات برای مرکز و ولسوالی های ولایات

اسناد و سوابق پلان SDF سه شهر(هرات، کندهار و خوست) در هماهنگی با ریاست شاروالی ها به هدف تثبیت حدود شهری بازنگری شده و پلان های بهسازی هفت ناحیه شهر هرات را پس از تهیه برای تطبیق به شاروالی هرات ارسال شده است.

پلان های بهسازی برای شش ولایت لغمان، سرپل، بلخ، فاریاب، کندز و خوست ساخته شد و به منظور شهرک سازی، 12 ساحات مختلف در 9 ولایت سروی توپوگرافی زمین گردید.

وزارت شهرسازی و مسکن، از وزارت های پیشتاز در سکتور شهری و یکی از کلیدی ترین وزارت های امارت اسلامی افغانستان می باشد که زمینه توسعه متوازن شهر ها را مهیا می کند.

په تېر ۱۴۰۱ کال کې د کور او ښار جوړولو وزارت لاسته راوړنې له ولس سره شریکې شوې

د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست شیخ حمدالله نعماني، د دغه وزارت د ښاري چارو محترم مرستیال شیخ مدارعلي کریمي بامیاني، د وزارت د ساختماني چارو، مسکن او زونونو پراختیا محترم سرپرست مولوي روح الله احمدي او یو شمېر رئیسانو د حکومت د رسنیو په مرکز کې د تېر ۱۴۰۱ کال فعالیتونه او لاسته راوړنې د یو خبري کنفرانس په مهال له ملت سره شریکې کړې. د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست شیخ حمدالله نعماني وویل، په ښاري برخو، مسکن، ساختماني چارو، بشري سرچینو او دغه راز په نورو برخو کې د کور او ښار جوړولو وزارت په تېر کال کې مهمې او ملموسې لاسته راوړنې درلودې. ښاغلي وزیر زیاته کړه، د دغه وزارت عمده مسؤلیت دا دی چې پلان جوړونه وکړي، له چارو او د پلانونو له ښه تطبیق څارنه وکړي، چې د ماستر پلان، تفصیلي پلانونو، ستراتېژیک پلانونو، سمون پلانونو، تعدیلي پلانونو، اصلاحي او نورو پلانونو برخه کې د پام وړ کارونه شوي دي.

په خبري ناسته کې د ښاري چارو محترم مرستیال شیخ مدارعلي کریمي بامیاني وویل، په تېر لمریز کال کې د ۱۴ ولایتونو لپاره ۱۷ ښاري پلانونه جوړ شوي او تر ۲۰۰ نور ښاري پلانونه مرکز او د ولایتونو ولسوالیو ته چاپ او استول شوي دي. نوموړي د خپلو خبرو په دوام وویل، په ټول هېواد کې د ښاري پلانونو په مطابقت کې د اوبلن ګازو او تیلو د پمپ سټېشنونو د جوړولو په موخه شرایط او لارښود ترتیب شوي او د درې ښارونو (هرات، کندهار او خوست) لپاره د (ایس، ډي، ایف) پلانونو بیا کتنه شوې ده. هغه زیاته کړه، د کور او ښار جوړولو وزارت درې برنامې او ۷ پروژې لري چې د ټولو د چارو د ښه پرمختک په موخه یوه کمېټه جوړه شوې ده. په ورته مهال ښاغلي مولوي روح الله احمدي وویل، د قطري پروژې، چنایي پروژې چارې په تېر کال کې پیل شوې چې تر اوسه یې ۱۰ او ۳۰ سلنه چارې پر مخ تللي او دغه راز د تخار ولایت په خواجه بهاؤالدین ولسوالۍ کې د مهاجر قشلاق سیمه کې د خلکو لپاره ۱۵۰ جریبه ځمکه ځانګړې کړه چې هرې کورنۍ ته یې د اوو بسوو په اندازه ځمکه د کور جوړولو په موخه ورکړه. د نوموړي په خبره، د ۸۱ اماراتي ساختمانونو طرح، ډیزاین او تحلیل شوی او د ۴۷۸ غیر منقول ملکیتونو قېمت ګذاري شوې، د غیر پلاني ودې مخنیوی شوی او له ساختماني چارو څارنه شوې ده.

د کور او ښار جوړولو وزارت د روان ۱۴۰۲ کال لپاره په پام کې لري چې د نورو پلانونو ترځنګ خوا او شاه 37 ښاري پلانونه ترتیب کړي، د کابل جدید ښار عملي چارې پیل کړي، چې په همدې موخه یې سر له اوسه د ځمکې د تصفیې چارې پیل شوې دي، په مرکز او ولایتونو کې د نوو پروژو د امکان سنجۍ په موخه لږ تر لږه 30 مطالعات وکړي، په ټول افغانستان کې په ملي کچه د ملي مسکن سروې پیل کړي، د مسکن وجهي صندوق جوړولو په موخه یوه منظمه طرحه جوړه کړي، او داسې نورې ګټورې چارې ترسره کړي.

مشکل برق و امنیت پروژه شهرک مسکونی نیله باغ در منطقه دارالامان کابل حل شد

محترم شیخ حمدالله نعمانی سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن، از پروژه نیمه کاره شهرک مسکونی نیله باغ در منطقه دارالامان کابل با حضور تعدادی از رؤسا و مسوولین آن پروژه بازدید به عمل آورد. محترم شیخ حمدالله نعمانی با اشاره به مشکلات و چالش‌های موجود در پروژه متذکره به مسوولین مربوطه برای رفع آن مشکلات هدایت‌های لازم را سپرد.

سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن، معضل کمبود برق پروژه شهرک مسکونی نیله باغ را حل کرده و افرادی را برای تأمین امنیت آن پروژه تعیین کرد.

محترم مولوی نعمانی، ابراز اطمینان کرد که مسوولیت‌های مربوط به این وزارت را به موقع انجام خواهد داد. وی، افزود که ما خود را در برابر خداوند و ملت خود مسوول می‌دانیم و تلاش ما این است که خدمات به موقع و مؤثری را برای مردم ارایه دهیم. قابل ذکر است، کار عملی این پروژه به تاریخ 12/06/1398 هـ، ش، آغاز و سپس به دلیل شیوع ویروس کرونا و برخی دلایل دیگر متوقف شد و کار آن پروژه ناتمام باقی ماند. وزارت شهرسازی و مسکن، در تلاش است تا با درنظرداشت امکانات موجود پروژه‌های مربوط به این وزارت را از سر گرفته و به بهره برداری برساند.

د کور او ښار جوړولو وزارت سرپرست په کابل کې د ملګرو ملتونو د مشورې دفتر له رئیس سره وکتل

د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست شیخ حمدالله نعماني، د دغه وزارت د ساختماني چارو، مسکن او زونونو پراختیا سرپرست محترم مولوي روح الله احمدي او یو شمیر مسؤلینو په شتون کې، په کابل کې د ملګرو ملتونو د مشورې دفتر (یوو، این، او، پي، ایس) له رئیس سره وکتل او د وزارت اړوندو ځینو پروژو په اړه یې خبرې وکړې. د کور او ښار جوړولو وزارت سرپرست د (یوو، این، پي، ایس) دفتر رئیس او ملګري ته ښه راغلاست وویل د کور او ښار جوړولو وزارت اړوند د کابل جدید ښار ته د اوبو رسولو پروژې، چې د جاپان جایکا لخوا یې لګښت ورکول کیږي، په اړه یې خبرې وکړې. له دغې لیدنې موخه دا وه چې څنګه کېدای شي د کابل جدید ښار ته د اوبو رسولو پروژه چې اومسهال ځنډېدلې ده، بېرته یې عملي چارې پیل او ګټې اخیستنې تنه وسپارل شي. محترم شیخ حمدالله نعماني یادونه وکړه، چې یاده پروژه یوه ملي او حیاتي پروژه ده چې ګټه یې عام ولس ته رسیږي او په کابل کې د ملګرو ملتونو د مشورې دفتر له رئیس یې غوښتنه وکړه، چې د یادې پروژې په بیا پیلولو کې له وزارت سره همکاري وکړي. ورپسې په کابل کې د ملګرو ملتونو د مشورې دفتر رئیس د خپلو خبرو په دوام یادونه وکړه، چې د دوی د دفتر چارې عملاً روانې دي او کابل جدید ښار ته د اوبو رسولو پروژې په بېرته ژر پیلولو کې به د جاپان هېواد له سفارت او د جایکا ادارې له مسؤلینو سره خبرې وکړي.

تمه ده چې د ملګرو ملتونو د مشورې دفتر د استازو په همکارۍ به د جایکا ادارې مسؤلینو او د کور او ښار جوړولو وزارت مشرتابه ترمنځ یوه ناسته برابره شي، چې څنګه کېدای شي عام المنفعه او په ځانګړې توګه د کابل جدید ښار ته د اوبو رسولو پروژه بېرته ژر پیل او ګټې اخیستنې ته وسپارل شي.

مسوولین مؤسسه آقا خان برای اسکان از پیشرفت کاری پروژه‌های تحت کار آن مؤسسه معلومات دادند

مسوولین مؤسسه آقاخان برای اسکان، در دیدارشان با محترم شیخ حمدالله نعمانی سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن، از چگونگی و پیشرفت کاری در پروژه‌های تحت کار آن مؤسسه در افغانستان به سرپرست این وزارت معلومات دادند.

در این دیدار مسؤلان مؤسسه آقاخان، از همکاری‌های سرپرست این وزارت در تطبیق پروژه‌های شان تشکری کرده، ابرازداشتند که در حال حاضر بخش اسکان آن مؤسسه، سه پروژه از قبیل پروژه‌های اسکان مجدد دشت دیخواه در ولسوالی شکی بدخشان، ساخت 300 سرپناه در ولسوالی سپیره ولایت خوست و پروژه اعمار و ترمیم سرپناه برای عودت کنندگان و بیجاشدگان داخلی در ولسوالی پغمان کابل را زیر کار دارد.

آن‌ها، اظهار داشتند که پروژه ساخت 300 سرپناه در ولسوالی سپیره ولایت خوست 90 درصد پیشرفت داشته و عنقرب کار آن تکمیل و آماده بهره‌برداری می‌شود و کارهای ابتدایی پروژه اعمار و ترمیم سرپناه برای عودت کنندگان و بیجاشدگان داخلی در ولسوالی پغمان کابل انجام شده است.

سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن، ضمن تشکری از همکاری و فعالیت‌های مؤسسه آقاخان برای اسکان، گفت که این وزارت از سهم‌گیری مؤسسات و نهادهای ملی و بین المللی در پروژه‌های عمرانی وزارت شهرسازی و مسکن حمایت می‌کند.

د تخنيکي بورد نهمه ناسته وشوه

د کور او ښار جوړولو وزارت د محترم سرپرست وزير شيخ حمدالله نعماني په مشرۍ او د دغه وزارت د ښاري چارو محترم مرستيال شيخ مدارعلي کريمي باماياني او يو شمېر رئيسانو او امرينو په شتون کې د تخنيکي بورد نهمه ناسته وشوه. په دغه ناسته کې په بېلا بېلو تخنيکي، اداري او رغنيزو موضوعاتو خبرې وشوې او نظرونه ورکړل شول. پر سوداګريزو سيمو د هستوګنيزو سيمو تعديل، د ښاري تخلفاتو مخنيوی، د شته سرغړونو اصلاح او ځينې نور مهم ټکي د دغې ناسته اجنډا وه. د پېروزي هستوګنيزې پروژې د نمرو د قېمتونو پر ځرنګوالي او تعين، په خوشحال خان، خواجه رواش او قصبه هستوګنيزو ښارګوټو کې اپارتمانونو ته د شمارو ورکول، نور هغه موضوعات وو چې هر اړخيز بحثونه پرې وشول. دغه راز په ناسته کې د جامع ملي پلان او (جي، ای، ايس) رياست د دندو لايحې په اړه هم خبرې وشوې. د ناستې په پای کې د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وزير شيخ حمدالله نعماني د هرې برخې مسؤلينو ته لازمې لارښوونې او سپارښتنې وکړې، چې د چارو په لا ښه ترسره کېدو او اغېزمنتيا کې به مهم رول ولوبوي.

د ميدان وردګو ولايت د مرکز ميدان ښار د اته ښارګوټو څخه د څارنې بهير پيل شو

د ميدان وردګو ولايت د کور او ښار جوړولو رياست د دغه ولايت له محترم مقام او د ښاروالۍ رياست سره په ګډه د مرکز ميدان ښار اته ښارګوټو څخه د ليدنې او څارنې په موخه ناسته وکړه. په دې ناسته کې د ښارګوټو د څارنې او په کې د شته تخلفاتو او سرغړونو په نښه کولو او مخنيوي لپاره د ذکر شويو اداراتو ګډه کمېټه جوړه شوه. ياده کمېټه به د څو اونيو په اوږدو کې د مرکز ميدان ښار په اته (۸) ښارګوټو کې تخلفات په نښه او د حل په موخه به يې راپور د کور او ښار جوړولو وزارت له محترم مقام سره شريک کوي. د کور او ښار جوړولو وزارت هېچاته اجازه نه ورکوي، چې په خپل سرې توګه او د پلان خلاف ښاري پراختيا او رغنيزې چارې پر مخ يوسي. د کور او ښار جوړولو وزارت له ټولو هېوادوالو غواړي چې خپلې رغنيزې چارې د ماسټر پلان مطابق پلي کړي او خپله پانګه دې له ګواښ سره نه مخامخ کوي.

کمیسیون امور شهری ویزه نقشه ها تشکیل جلسه داد

نشست کمیسیون امور شهری ویزه نقشه‌ها به رهبری محترم شیخ مدار علی کریمی بامیانی معین امور شهری وزارت شهرسازی و مسکن، دایر شده و روی موضوعات مختلف شهری صحبت گردید. در این نشست، چگونگی و شرایط احداث پمپ ستیشن‌های مواد نفتی و گاز مایع، مطابق با نورم‌ها و معیارهای شهری بیان شد.

همچنان، مسوولین مربوطه پیرامون تعدیل برخی ساحات رهایشی به تجارتی در ولایت غزنی نظریات شان ابراز داشته و تأکید کردند که به لحاظ پیشینه تاریخی آن ولایت، با درنظرداشت نورم‌های شهری از آثار و آبدات تاریخی آن ولایت نیز حفاظت گردد. اعضای کمیسیون ویزه نقشه‌های شهری روی موضوعات چون اصلاح و تعدیل پلان برخی ساحات در ولایت پکتیکا، چگونگی ویزه مارکیت رخت فروشی در شهر پل علم ولایت لوگر و تعدیل پلان ساحه تجارتی به رهایشی واقع در شهرک ملا غلام ولایت بامیان، نیز صحبت و تبادل نظر کردند. معین امور شهری، به اعضای این کمیسیون در زمینه پشیبرد مسایل مربوطه هدایت سپرده و بر پیگیری موضوعات مطرح شده تأکید کرد.

از اعمار تعمیر مکتب فیضیه ولسوالی جاغوری ولایت غزنی نظارت شد

ریاست شهرسازی و مسکن ولایت غزنی از جریان کار تعمیر مکتب فیضیه ولسوالی جاغوری آن ولایت نظارت کرد. تیم نظارتی، کیفیت و کمیت کانکریت ریزی و خشت کاری تعمیر را ارزیابی نموده که 40 فیصد کار انجام شده است و برای پیشرفت بهتر کار ساختمانی این تعمیر مطابق به نقشه و شرطنامه با درنظرداشت استندردها و اصول انجنیری به شرکت قراردادی رهنمود لازم ارایه شد.

وزارت شهرسازی و مسکن از اعمار ساختمان‌ها نظارت و کیفیت آن را کنترول می‌نماید تا ساختمان‌ها به صورت اصولی و معیاری ساخت و ساز گردد.

د کور او ښار جوړولو وزارت سرپرست د ساختماني شرکتونو د ټولنې له مشر او غړو سره وکتل

د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني د په کور دننه ساختماني شرکتونو د ټولنې له مشر او غړو سره وکتل او په بېلا بېلو موضوعاتو یې خبرې اترې وکړې. په ناسته کې د ساختماني شرکتونو ټولنې مشر د نورو په استازولۍ خبرې وکړې او د خپلو چارو د کمیت او کیفیت برخه کې یې هر اړخیز ډاډ څرګند کړ. دوی غوښتنه وکړه، چې په رغنیزو پروژو کې دې کورنیو شرکتونو ته لومړیتوب او ونډه ورکړل شي. د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني وویل، هڅه کوي چې روان کال د ساختمان مارکېټ څرخ تاواولو او د چارو پرمختګ په موخه پر یو میکانیزم کار وکړي.

شیخ نعماني، په دغه برخه کې د ساختماني شرکتونو د ټولنې همغږي او همکاري هم اړینه وبلله او زیاته یې کړه، چې په نږدې راتلونکي کې به یوه بله ګډه ناسته وکړي او د ستونزو پر حل او د چارو بهیر پر چټکتیا به خبرې وکړي. ښاغلي حمدالله نعماني د ساختماني شرکتونو مسؤلینو ته ډاډ ورکړ، چې ملاتړ یې کوي او دوی هر وخت کولی شي وزارت ته راشي او خپلې مشورې د وزارت له مقام سره شریکې کړي. سرپرست وزیر وویل، افغانستان د ټولو ګډ کور دی او اړتیا ده چې افغانان یې په خپلو متو اباد کړي او د پردیو په تمه دې پاتې نه شي.

کار تصفیه زمین شهر کابل جدید آغاز شد

محترم شیخ حمدالله نعمانی سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن با حضورداشت محترم مولوي روح الله احمدي سرپرست مسکن، امور ساختماني و انکشاف زونها و شماری از مسوولین این وزارت با محترم مولوي عطاءالله عمري سرپرست وزارت زراعت، آبیاری و مالداری و دیگر مسوولان آن وزارت دیدار کرده و روی آماده‌سازی طرحی برای آغاز تصفیه زمین کابل جدید تبادل نظر کرد.

در این نشست، به صورت همه جانبه در رابطه به حل مشکلات و چگونگی آغاز تصفیه زمین کابل جدید بحث گردیده و مسوولین این دو وزارت نظریات و دیدگاه‌های شان در زمینه ابراز داشتند. در اخیر این نشست، فیصله به‌عمل آمد تا تیمی متشکل از متخصصین هردو وزارت هرچه عاجل طرح چگونگی آغاز کار تصفیه زمین کابل جدید را آماده نمایند تا تیم تصفیه زمین، عملاً کار خود را بر مبنای آن طرح در کابل جدید آغاز نمایند.

په باميان ولايت کې د شپږپنځوس میلیونه افغانیو په ارزښت د يو فاميلي باغ پروژې د بنسټ ډبره کېښودل شوه

په باميان ولايت کې د کور او ښار جوړولو رياست د کورنيو او په ځانګړې توګه د ښځو د اقتصادي وضعيت پياوړتيا په موخه د کورني باغ په نوم د يوې ټولګټې پروژې د بنسټ ډبره کېښوده. په باميان کې د کور او ښار جوړولو رئيس محترم انجنير امان الله امان وايي، ياده فاميلي باغ پروژه په نهه جريبه ځمکه کې د شپږپنځوس (٥٦) ميليونه افغانيو په ارزښت جوړيږي، چې دوه اساسي برخې لري، يوه برخه يې د حرفه يې زده کړو لپاره چې اووه ښوونيز ټولګي لري او بله برخه يې بازارګوټی دی، چې (20) د لاسي صنايعو هټۍ او د ښځينه وو لپاره يو رستورانت لري.

دغه پروژه د باميان ولايت په دشت عيسی خان کې پيل شوه، چې مالي لګښت يې د ملګرو ملتونو د کډوالو د عالي کميشنرۍ لخوا ور کول کيږي. باميان ولايت کې د کور او ښار جوړولو رئيس ښاغلی امان الله امان وايي، په دغه پروژه کې به د ښځو لپاره د حرفه يي او کوچنيو سوداګريوو زده کړو زمينه برابره شي او دغه راز به د ښځينه قشر لپاره د کاروبار او تفريح يو مصؤن او مناسب ځای وي.

ا.ا.ا برای همه افغان‌ها امتیاز یکسان قایل است و برای رفاه همه مردم کار می‌کند

محترم شیخ‌الحدیث والقرآن مولوی محمد هاشم، رییس عمومی دعوت و ارشاد، بعد از ادای نماز جماعت ظهر در جمع کارمندان وزارت شهرسازی و مسکن سخنرانی با ارزش را در رابطه به مسایل عقیدتی و اسلامی ایراد کرد. محترم شیخ الحدیث محمد هاشم، فرمود که اسلام دین روشنی است که در امور دنیوی و اخروی راهنمای همه بشریت میباشد. نامبرده، در کنار بیان سایر مسایل دینی افزود که هدف ا.ا.ا، این است تا بر علاوه دستاوردها، پیشرفت‌ها و ابتکارات دنیوی، برای موفقیت همه جانبه مردم خود و اجرای آموزه‌ها و احکام اسلامی کار می‌کنند. او، همچنین گفت که ا.ا.ا، به زبان، سمت، مذهب و ملیت نگاه نمی‌کند، بلکه کار را به کسانی که به اسلام، افغانستان و افغان‌ها متعهد هستند محول می‌کند. وی افزود که لازم است هر انسان علاوه بر فراگیری تحصیلات دنیوی، دستورات شرعی و شرایط مربوط به آن را بیاموزد و از آن در جهت خیر و صلاح مسلمانان استفاده کند. نامبرده، در ادامه سخنان خود گفت که یک عده توطیه کننده و فتنه‌گر داخلی و خارجی هستند که با نام‌های مختلف می‌خواهند بین افغان‌ها تفرقه و دشمنی ایجاد کنند که به گفته وی، کارمندان وزارت شهرسازی مسکن و سایر افغان‌ها نباید شکار این اهدف شوم دشمنان شوند و به عنوان یک ملت واحد برای پیشرفت کشور دست به دست هم دهند. محترم شیخ الحدیث محمد هاشم، در پایان صحبت‌هایش به کارمندان وزارت شهرسازی و مسکن، توصیه کرد که صورت و سیرت خود را با ارشادات اسلام برابر کنند، نمازهای شان را در جماعت ادا کرده، در خواندن نماز کلاه یا لنگی برسر نمایند و ریش خود را بگذارند که یکی از سنت‌های نبوی است و زنان کارمند نیز حجاب اسلامی را رعایت کنند. وی، گفت که در هر وزارت‌خانه‌ای که ریاست دعوت و ارشاد ایجاد شده است، هدف آن افزایش آگاهی دینی کارمندان و مردم در بخش اسلامی و عبادتی و اجرای کامل آن است. محترم شیخ الحدیث مولوی محمد هاشم، از ریاست دعوت و ارشاد وزارت شهرسازی و مسکن به خاطر انجام مسئولیت و رهنمودهای دینی کافی به کارمندان این وزارت تشکری کرد. شایان ذکر است که این محفل به به اثر سعی و تلاش محترم مفتی عبدالاحد حقانی، رئیس دعوت و ارشاد وزارت شهرسازی و مسکن برگزار شد.

د خواجه رواش هستوګنيز ښارګوټي ستونزې حل کېږي

د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وزير شيخ حمدالله نعماني په کابل کې د خواجه رواش هستوګنيز ښارګوټي له اوسېدونکو سره وکتل او په دغه ښارګوټي کې د شته ستونزو د حل په موخه يې خبرې وکړې. لومړی د خواجه رواش هستوګنيز ښارګوټي اوسېدونکو خپلې ستونزې له مقام سره شريکې کړې او غوښتنه يې وکړه، چې دېرش سلنه پاتې رغنيزې چارې دې هم بشپړې شي، څو دوی ته اسانتياوې برابرې شي. ښاغلي سرپرست وزير خلکو ته ډاډ ورکړ چې ستونزې حل کېږي او په وينا يې په همدې موخه د رياسة الوزرا محترم مقام له خوا يوه کمېټه ټاکل شوې، چې د کور او ښار جوړولو وزارت يې غړيتوب لري او دغه کمېټه کې به د شته ستونزو او پاتې چارو د تمام لپاره خبرې وکړي.

د پنځم مکروريانو د ستونزو د حل په موخه ناسته وشوه

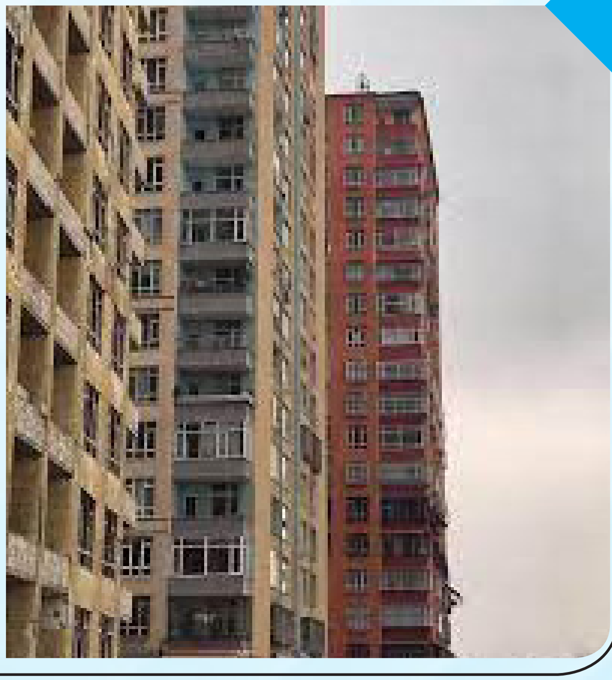

د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وزير شيخ حمدالله نعماني له يو شمېر هغه کسانو سره چې په پنځم مکروريانو پروژه کې يې اپارتمانونه اخيستي دي، وکتل او د ستونزو د حل په اړه يې خبرې وکړې. راغلو کسانو خپلې ستونزې له مقام سره شريکې کړې او د حل برخه کې يې د همکارۍ غوښتنه وکړه. د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست شيخ حمدالله نعماني د شته ستونزو د حل په موخه څو بېلا بېلې لارې په ګوته کړې او خلکو ته يې ډاډ ورکړ، چې د وزارت کار کوونکي به يې پوره هڅه وکړي، څو هېڅ لوری زيانمن نه شي.

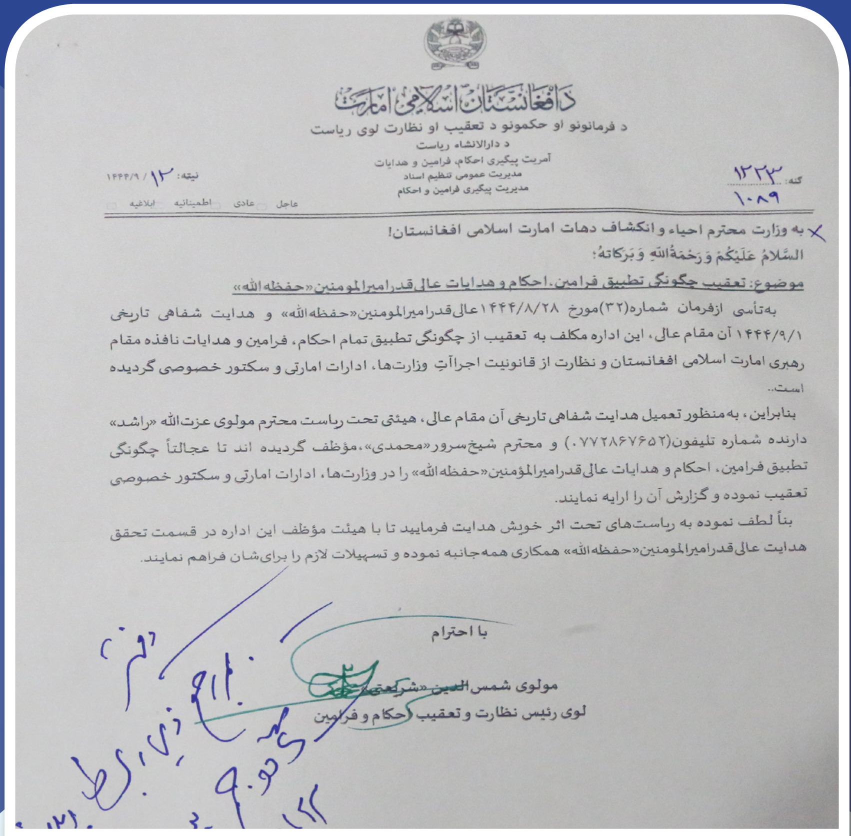

دافغانستان اسلامی امارت
د فرمانونو او حکمونو د تعقیب او نظارت لوی ریاست
د دارالانشاء ریاست
آمریت پیگیری احکام، فرامین و هدایات
مدیریت عمومی تنظیم اسناد
مدیریت پیگیری فرامین و احکام

گنه: ۱۳۲۳ ۱۰۸۹
نیټه: ۱۳ / ۱۴۴۴/۹

عاجل عادی اطمینانیه ابلاغیه

به وزارت محترم احیاء و انکشاف دهات امارت اسلامی افغانستان!

السَّلامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُاللهِ وَبَرَكَاتُهُ؛

موضوع: تعقیب چگونگی تطبیق فرامین، احکام و هدایات عالی‌قدر امیرالمومنین «حفظه الله»

به‌تأسی ازفرمان شماره(۳۲)مورخ ۱۴۴۴/۸/۲۸ عالی‌قدرامیرالمومنین«حفظه الله» و هدایت شفاهی تاریخی ۱۴۴۴/۹/۱ آن مقام عالی، این اداره مکلف به تعقیب از چگونگی تطبیق تمام احکام، فرامین و هدایات نافذه مقام رهبری امارت اسلامی افغانستان و نظارت از قانونیت اجراآتِ وزارت‌ها، ادارات امارتی و سکتور خصوصی گردیده است..

بنابراین، به‌منظور تعمیل هدایت شفاهی تاریخی آن مقام عالی، هیئتی تحت ریاست محترم مولوی عزت‌الله «راشد» دارنده شماره تلیفون(۰۷۷۲۸۶۷۶۵۲) و محترم شیخ‌سرور«محمدی»، مؤظف گردیده اند تا عجالتاً چگونگی تطبیق فرامین، احکام و هدایات عالی‌قدرامیرالمؤمنین«حفظه الله» را در وزارت‌ها، ادارات امارتی و سکتور خصوصی تعقیب نموده و گزارش آن را ارایه نمایند.

بناً لطف نموده به ریاست‌های تحت اثر خویش هدایت فرمایید تا با هیئت مؤظف این اداره در قسمت تحقق هدایت عالی‌قدرامیرالمومنین«حفظه الله» همکاری همه‌جانبه نموده و تسهیلات لازم را برای‌شان فراهم نمایند.

با احترام

مولوی شمس الدین «شریعتی»
لوی رئیس نظارت و تعقیب احکام و فرامین

سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن با مسوولین ریاست عمومی نظارت و تعقیب فرامین و احکام عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله دیدار کرد

محترم شیخ حمدالله نعمانی سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن، با مسوولین محترم ریاست عمومی نظارت و تعقیب فرامین و احکام امیرالمؤمنین در دفتر کاری اش دیدار کرد. در این دیدار، روی چگونگی تطبیق احکام، فرامین و هدایات عالی‌قدر امیرالمؤمنین حفظه الله صحبت و تبادل نظر صورت گرفت.

سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن، به مسوولین محترم ریاست عمومی نظارت و تعقیب فرامین و احکام، گفت که مسوولان در این وزارت سعی می‌کنند تا احکام، فرامین و هدایات امیرالمؤمنین را به وقت معینه تطبیق نمایند.

محترم شیخ حمدالله نعمانی سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن، افزود که این وزارت با مسوولین ریاست عمومی نظارت و تعقیب فرامین و احکام، در قسمت تعقیب فرامین و احکام به صورت همه جانبه همکاری می‌نماید.

د ترمیم او ساتنې په موخه د ملي شورا له تاریخي ودانۍ لیدنه وشوه

د کور او ښار جوړولو وزارت اړوند د تاریخي ابداتو او ښارونو د ترمیم او ساتنې ریاست تخنیکي ټیم د ترمیم او ساتنې په موخه د مخکینۍ ولسي جرگې او مشرانو جرگې له ودانیو او دغه راز د صنعت او سوداگرۍ وزارت له ودانۍ لیدنه وکړه. د یاد ټیم په راپور کې راغلي، چې د تاریخي ودانیو د ترمیم، بیارغونې او ساتنې د قوانینو او اصولو له مخې، د یادو ودانیو ترمیم او ساتنه کافي انکشافي بودیجې او زیات وخت ته اړتیا لري چې د کور او ښار جوړولو وزارت یې ترمیم او ساتنې ته ژمن دی. د اطلاعات او فرهنگ محترم وزارت د اسنادو او شواهدو پر بنسټ، د مخکینۍ ولسي جرگې او مشرانو جرگې د ودانیو عمر له اتیا (۸۰) کلونو زیات دی، چې د خپلې زمانې د مهندسۍ او معمارۍ عظمت او ارزښت، د رغنیزو عناصرو د ترکیب، د فرم ځانگړې ښکلا، فضاء، د مهندسۍ او هنري ریتمونو او نورو علایمو له مخې، د نیمه مدرنه سبک معماري په ډاگه کوي. یادې ودانۍ د پلازمېنې کابل له لومړنیو ودانیو دي، چې د نوي کلاسیک معمارۍ وروسته په کال (۱۳۳۰ – ۱۳۴۰) یې د بنسټ ډبره اېښودل شوې ده.

د ساتنې په موخه د کابل ښار د حشمت خان کول د ډنډ بررسي وشوه

د کور او ښار جوړولو وزارت اړوند د تاریخي ابداتو او پخوانیو ښارونو د ترمیم او ساتنې ریاست تخنیکي ټیم، د کابل ښار اړوند د حشمت خان کول د ډنډ څخه لیدنه وکړه.
د حشمت خان کول سیمه تاریخي ارزښت لري او فرهنگي میراث گڼل کیږي. په دې وروستیو کلونو کې د کابل اړوند (حشمت خان کول) سیمه کې غیرې پلاني ودانۍ جوړې شوي او ځینې سیمې یې غصب شوي هم دي. د حشمت خان کول سیمه ساتنې او جامع پلان ته اړتیا لري، تر څو راتلونکي کې هم یاده سیمه خپل تاریخي ارزښت وساتي او د غصب له گواښ وژغورل شي. د حشمت خان کول؛ لکه د شهدای صالحین، بالای حصار، او د بابر کورنۍ مقبرې، په افغانستان کې خپل تاریخي ارزښت لري. د حشمت خان کول ډنډ د مهاجرو مرغانو د اوسیدو تم ځای هم دی او د هغه الوتونکو مرغانو لپاره تر ټولو مهمه لار او تم ځای دی چې له هند څخه د سایبریا په لور خوځښت کوي.

برای اعمار تعمیر ادارات ولسوالی مرغی پکتیکا 50 جریب زمین کروکی گردید

ریاست شهرسازی و مسکن ولایت پکتیکا برای اعمار تعمیر ادارات ولسوالی مرغی این ولایت، 50 جریب زمین را کروکی کرد.

در این کروکی ساحات و حدود زمین تعمیر ولسوالی و دیگر ادارات ولسوالی مرغی مشخص شد تا مطابق به آن نقشه مهندسی و تخنیکی تعمیرات طرح و ترسیم گردد.

وزارت شهرسازی و مسکن در پلان‌های شهری در تمام شهرها، ساحات مشخصی را برای ادارات دولتی در نظر گرفته است.

جلال اباد کې د حج او اوقافو وزارت اړوند مارکېټ د انجنیری نقشې طرح او ډیزاین شوې

د کور او ښار جوړولو وزارت اړوند د ننگرهار ریاست، د دغه ولایت په جلال اباد ښار کې د حج او اوقافو وزارت اړوند د دوه منزله مارکېټ د مهندسی او انجنیری نقشې طرح او ډیزاین کړې. دغه راز د ننگرهار د کور او ښار جوړولو ریاست په دغه ولایت کې د گازو او تېلو د یو پمپ سټېشن د جوړولو انجنیري نقشه جوړه کړه. د کور او ښار جوړولو وزارت د دولتي ادارو په غوښتنه د ودانیو، هستوگنیزو، سوداگریزو او نورو ودانیو د مهندسی او انجنیری نقشې په اساسي او معیاري توگه طرح او ډیزاین کوي او بېرته یې د پلي کېدا په موخه اړوندو ادارو ته سپاري.

په هلمند ولایت کې د روغتیایي کلینیکونو د کار له بهیر لیدنه وشوه

په هلمند ولایت کې د کور او ښار جوړولو ریاست په دې ولایت کې د روغتیایي کلینیکونو د کار له بهیر څارنه وکړه.

یاد ریاست د هلمند ولایت په خواجه غریب، حاجي خیل، په کجکي ولسوالی کې کوچنی سیمه، په نادعلي ولسوالی کې د ناصرو او ماتکي روغتیایي کلینیک، د نهرسراج ولسوالی روغتیایي کلینیک، په ناوې ولسوالی کې د شورشورک روغتیایي کلینیک، په مارجې ولسوالی کې د غریبانو او بلوچانو روغتیایي کلینیک او د مهاجرو د روغتیایي کلینیکونو د کانکریټ اچونې، د بنسټ ایښودو د کمیت او کیفیت او د خشتکاری له چارو بررسي وکړه. یاده بررسي د کارونو د لا ښه والي په موخه وشوه، تر څو چارې د شرط پاڼې مطابق په معیاري او د انجنیري اصولو مطابق مخته لاړې شي . دغه راز قراردادي شرکتونو ته لازمې لارښوونې هم وشوې.

د کور او ښار جوړولو وزارت د تعمیرونو له چارو نظارت کوي، تر څو د ودانیو کارونه په ښه کیفیت د اصولو سره سم په معیاري ډول سرته ورسېږي.

تیم اداره عالی تفتیش یافته های خود از تفتیش پروژه‌های ساختمانی وزارت شهرسازی و مسکن را ارایه کرد

تیم اداره عالی تفتیش، در نشستی با محترم شیخ حمدالله نعمانی سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن، یافته‌های خود از تفتیش پروژه‌های ساختمانی این وزارت را ارایه کرد.

محترم مولوی محمد حسن موسی زی رییس تفتیش شاروالی‌های اداره عالی تفتیش، ضمن تشکری از همکاری‌های مقام و مسوولین وزارت شهرسازی و مسکن، گفت که آن اداره، هر سال از عمل‌کرد و بخش مالی ادارات تفتیش می‌کنند و یافته‌های تفتیش شان را با مقامات ذیصلاح شریک می‌سازند. وی، اظهارداشت که در همین راستا به تعداد 17 پروژه ساختمانی وزارت شهرسازی و مسکن جهت تفتیش به ما معرفی شد که همه‌ی این پروژه‌ها مربوط به دوره حکومت قبلی بوده و نیاز بود که مورد تفتیش قرار گیرد.

پس از صحبت و بررسی یافته‌های تیم اداره عالی تفتیش، بیان گردید که اسناد تفتیش از پروژه‌های این وزارت تکمیل نبوده و این مسایل نیازمند تحقیق و بررسی بیشتر است.

سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن، گفت: برای این که به یک نتیجه برسیم باید اسناد یافته‌های تیم اداره عالی تفتیش تکمیل باشد و همچنین نیاز است تا مدارک تفتیش‌های که در دوره حکومت قبلی از این پروژه‌ها صورت گرفته نیز مطالعه گردد. در ختم این نشست فیصله گردید که تیم اداره عالی تفتیش تمامی یافته‌های خویش از پروژه‌های ساختمانی را در اختیار وزارت شهرسازی و مسکن قرار داده و مسوولان این وزارت نظریات و دیدگاه‌های خود در زمینه یافته‌های تیم اداره عالی تفتیش را به صورت کتبی به آن اداره ارسال نمایند.

د سردې بند خوا و شا سیمه
د زرغونتیا لپاره توپوگرافي شوه

د پکتیکا ولایت د کور او ښار جوړولو ریاست په دې ولایت کې د سردې بند خوا و شا سیمه د زرغونتیا لپاره توپوگرافي کړه. په دې توپوگرافي کې د سردې بند خوا و شا 283 جریبه ځمکه د شنې ساحې لپاره مشخص او حدود یې معلوم شول. د کور او ښار جوړولو وزارت په ښاري پلانونو کې د ښارونو د پاکوالي او زرغونتیا په موخه شنې سیمې په نظر کې نیولې دي.

د کاپیسا ولایت د احمد بیک تپې
د زیر بنایي شبکو د اصلاحي پلان
طرحه او ډیزاین تائید شو

د کور او ښار جوړولو وزارت د ښاري چارو محترم مرستیال شیخ مدار علي کریمي بامیاني د کاپیسا ولایت د نجراب ولسوالۍ د احمد بیک تپې د زیر بنایي شبکو د اصلاحي پلان طرحه او ډیزاین تائید کړ. د احمد بیک تپې د زیربنای شبکو اصلاحي طرحه او پلان کې سړک جوړونه، اوبو رسونه، فاضله اوبه، برښنا، د سطحي اوبو مخنیوی، د فاضله اوبو تصفیه خونه او د جادو د روښنانه کولو پلان شامل دی.

د ښاري چارو محترم مرستیال د ښاري زیربناو ډیزاین ریاست څخه د کاپیسا ولایت د نجراب ولسوالۍ د احمد بیک تپې د زیربنایي شبکو د طرحې او ډیزاین د جوړیدو په پار مننه وکړه او زیاته یې کړه چې د دې طرحو د تائید سره به هلته اقتصادي پراختیا او ټولنیزه اسوده گي را منځته شي.

د افغانستان اسلامی امارت
د کور او ښار جوړولو وزارت

د خپل سرو کورونو جوړولو مخنیوي برخه کې د کور او ښار جوړولو وزارت اعلامیه

له ټولو ښاغلو هېوادوالو هیله کېږي، چې په ښارونو او ولسوالیو کې دې له خپل سرو کورونو جوړولو ډډه وکړي. تاسې پوهېږئ چې خپل سرو کورونو او ودانیو په ښارونو او ولسوالیو کې ستونزې رامنځته کړې او د ښارونو د انځولیزې پراختیا او پرمختګ پر وړاندې خنډ او ځنډ ګرځي.دغه راز د خپل سرو ودانیو جوړول، د هېوادوالو شتمنۍ اغېزمنې کوي، ډېر کله یې ژوند ګواښي او د دولت د لویو او ګټورو پلانونو د پلي کېدا مخنیوی کوي، چې ورسره وخت هم ضایع کېږي. د دې لپاره چې د درنو هېوادوالو شتمنۍ مصؤنه وي، ژوند یې خوندي وي او سرپناه یې هم د بېلا بېلو لاملونو له ګواښ سره مخامخ نه شي، نو ټول درانه هېوادوال دې د سرپناه او ودانیو جوړولو په مهال د کور او ښار جوړولو وزارت، په ولایتونو کې اړوند ریاستونو او اړوندو ښاروالیو سره مشوره کوي او د پلان سره سم دې په رغنیزو چارو اقدام وکړي.

اعلامیه وزارت شهرسازی و مسکن برای جلوگیری از ساخت و ساز خانه‌های خود سر

به اطلاع عموم شهروندان محترم رسانیده می‌شود که از ساخت و ساز خانه‌ها و ساختمان های خود سر در شهرها خود داری نمایند. همان قسمی که خانه‌های خودسر و غیر پلانی در شهرها مشکلات زیادی را ایجاد کرده است، مانع بزرگ در انکشاف متوازن شهرها بوده و سبب ضیاع وقت و سرمایه امارت و مردم می‌شود. لذا برای اینکه مسکن و سرمایه در این بخش مصئون باشد، در ساخت و ساز مسکن تان از ادارات و مراجع مرتبط اجازه اعمار را اخذ و مطابق به آن، اقدام نمایید.

د کور او ښار جوړولو وزارت سرپرست د کابل له والي سره وکتل

د کور او ښار جوړولو محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني د کابل له محترم والي شیخ محمد قاسم خالد، د کابل ولایت د جنایي تحقیقاتو محترم رئیس او مل پلاوي سره ولیدل. په دغه لیدنه کې د کور او ښار جوړولو وزارت د ساختماني چارو، مسکن او زونونو د پراختیا محترم سرپرست مولوي روح الله احمدي او د دې وزارت ځینو رئیسانو هم ګډون درلود، چې د کابل جدید ښار پر بېلا بېلو موضوعاتو خبرې وشوې. د ناستې پر دوام، د کابل جدید ښار د عملي چارو پر وړاندې د شته ستونزو، ننګونو او حل لارو خبرې وشوې. په ټوله کې د ناستې موخه دا وه، چې څنګه کېدای شي د کابل جدید ښار رغنیزې چارې ګړندۍ شي او پر وړاندې یې شته خنډونه له منځه یوړل شي.

د کور او ښار جوړولو وزارت ښاغلي سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني د کابل جدید ښار پروژه یوه ستره ملي پروژه یاده کړه، چې په وینا یې ټولې چارې یې باید د پلان مطابق پر مخ یوړل شي او هېچاته اجازه نه ورکول کېږي، چې د پلان خلاف او د پلان د پلي کېدا مخنیوی وکړي.

اسکیچ زمین تعمیر ریاست شهرسازی و مسکن ولایت سرپل

ریاست شهرسازی و مسکن ولایت سرپل زمین تعمیر این اداره را اسکیچ کرد. بر اساس این اسکیچ ساحات و حدود زمین تعمیر ریاست شهرسازی و مسکن ولایت سرپل مشخص شد تا مطابق به آن نقشه مهندسی و تخنیکی این تعمیر طرح و ترسیم گردد. وزارت شهرسازی و مسکن در پلان‌های شهری در تمام شهرها، ساحات مشخصی را برای ادارات دولتی در نظر گرفته است.

پلان اصلاحی بهسازی ساحات کوهی‌خانه، نذیرآباد و خواجه پایتخت در مرکز فاریاب تأیید شد

نشست کمیسیون امور شهری ویزه نقشه ها به رهبری محترم شیخ مدارعلی کریمی بامیانی و اشتراک اعضای این کمیسیون برگزار گردید. در این نشست، پلان اصلاحی بهسازی ساحات کوهی‌خانه، نذیرآباد و خواجه پایتخت در مربوطات نواحی اول و چهارم شهر میمنه مرکز ولایت فاریاب که توسط ریاست بهسازی ساحات غیر پلانی این وزارت ساخته شده است مورد تأیید قرار گرفت. همچنین اعضای این کمیسیون، روی موضوعات مختلف شهری، از جمله پلان تفصیلی ساحه بند کوسه ولایت بامیان صحبت کرده، نظریات و دیدگاه های شان را پیرامون موضوعات مطرح شده بیان کردند.

معین امور شهری، بر پیشبرد به موقع فیصله های کمیسیون امور شهری ویزه نقشه‌ها تأکید کرده و به مسوولین مربوطه برای رفع مشکلات فنی پلان تفصیلی ساحه بند کوسه ولایت بامیان، هدایت سپرد.

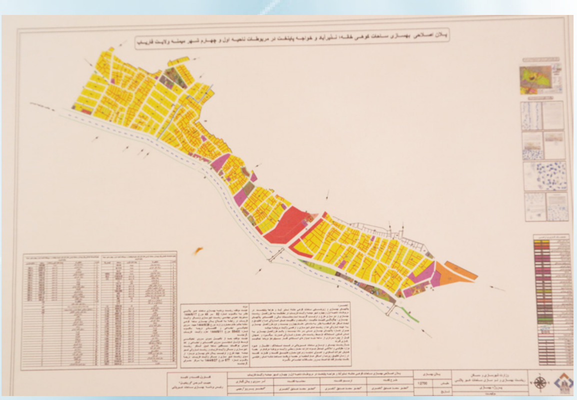

د کور او ښار جوړولو وزارت سرپرست د یونسکو د فرهنګي برخې له مسؤل سره وکتل

د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني په خپل کاري دفتر کې د یونسکو سازمان د فرهنګي برخې له مسؤل محترم برینډا کسار او د ایتالیا د فلورانس پوهنتون استادانو سره وکتل. په دغه کتنه کې، د وزارت او یونسکو سازمان د فرهنګي برخې ترمنځ د اړیکو پر ټینګښت، د تاریخي ابداتو او فرهنګي میراثونو پر ساتنې بحث وشو.
محترم سرپرست وزیر، د یونسکو د فرهنګي برخې مسؤل اوملګرو ته د ښه راغلاست تر څنګ وویل، افغانستان د ډېرو تاریخي ابداتو او فرهنګي میراثونو درلودونکی دی چې دا تاریخي ابدات او میراثونه ساتنې او پالنې ته اړتیا لري. دغه راز محترم وزیر وویل، د کور او ښار جوړولو وزارت د تاریخي ابداتو، فرهنګي میراثونو، او تاریخي ښارونو د رغونې او ترمیم په موخه د دې وزارت په اډانه کې ځانګړې ریاست لري چې په ټول هېواد کې فعالیت کوي. د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وویل، د دې وزارت مسؤلین او متخصصین د تاریخي ښارونو د بیا رغونې او ساتنې په موخه له اړوندو ادارو سره پلانونه ترتیبوي، چې ګټور ثابت شوي دي. نوموړي دغه راز په افغانستان کې د یونسکو د فرهنګي برخې له مسؤل وغوښتل چې د پلانونو په ترتیب او د تاریخي ابداتو په رغونه او ساتنه کې له دوی سره همغږي او همکاري لا زیاته کړي. په ناسته کې، افغانستان کې د یونسکو د فرهنګي برخې مسؤل محترم برینډا کسار وویل، افغانستان کې ډېر تاریخي ابدات او فرهنګي میراثونه شتون لري، چې نړیوالو ته ځانګړې اهمیت لري. نوموړي په کابل، هرات، بلخ او نورو ولایتونو کې د تاریخي ابداتو یادونه وکړه او په ځانګړې توګه یې د بامیان ولایت د تاریخي ابداتو ارزښت ته اشاره وکړه.

د حج او عمرې په اړه لنډ معلومات

مولوي نقيب الله "احمدي"

د حج د فريضې دلايل: الله ج په خپلو بنده گانو د بيت الله شريف زيارت فرض کړی او د اسلام د پنځو ارکانو له جملې يو رکن دی. الله ج فرمايلي (ولله على الناس حج البيت من استطاع اليه سبيلا ومن کفر فان الله غنی عن العالمين) : ژباړه (او واجب دی د الله ج لخوا پر خلکو د الله د کور (بيت الله شريف) حج قصد کول (په نيت د حج) پر هر هغه چا چې د ده طرف ته د لارې قدرت ولري او هرڅوک چې کافر شو او وې نه مانه، له شک پرته الله ج بې پروا دی له ټول عالمه څخه. حديث شريف دی (وعن ابن عمر ان النبی صلی الله عليه وسلم قال، بنی الاسلام علی خمس شهادة ان لا الله الا الله وان محمداً رسول الله و اقام الصلاة وايتاء الزکاة و صوم رمضان وحج بيت الحرام) ژباړه (د اسلام پنځه بناوې دي، لومړی د شهادت کليمه دوهم لمونځ دريم زکات څلورم روژه او پنځم د بيت الله شريف حج اداء کول، نو حج د اسلام له پينځو ارکانو څخه يو رکن دی، چې پر هر عاقل، بالغ او آزاد مسلمان چې مالي او بدني توان ولري په عمر کې يو ځل فرض دی. کله چې يو مسلمان د حج يا عمرې د سفراراده وکړي، نو مستحب دی

چې خپل ټول اهل او اولاد ته د الله ج څخه د ويرې وصيت وکړي او که د ده پر يو چا کوم حق وي هغه دې هم وليکي او د حج د اداء کولو لپاره دې حلال مال جمع کړي، ځکه چې په حديث شريف کې راغلي دي. (وعن ابی هريرة(رض) قال: قال رسول الله صلی الله عليه وسلم، اذا خرج الرجل حاجآ بنفقته طيبته وضع رجله فی الغرز فنادی لبيک اللهم لبيک ناداة مناد من السمآ، لبيک وسعديک ذادک حلال و راحلتک حلال و حجک مبرور غيرمازور و اذا خرج الرجل باالنفقة فوضع رجله فی الغرز نادی لبيک اللهم لبيک نا داه مناد من السمآ،لا لبيک ولا سعديک زادک حرام و نفقتک حرام وحجک غير مبرور.) رواه طبرانی. ژباړه: کله چې يو حاجي له کور څخه د حج اداء کولو لپاره ووځي، په پاک مال سره او پښه يې په رکاب کې کېښوده (په اوس وخت کې ورڅخه مراد موټر يا الوتکه ده) بيا آواز وکړي، چې يا الله زه تاته په طاعت ولاړ يم د اسمان څخه به ورته يو آواز کونکی ووايي ښه راغلاست او نيک بخته راغلاست، ستا مال حلال دی او ستا د سفر وسيله مال او پيسې هم حلالې دي، ستا حج خدای ج ته منظور دی او پر تا پېټې نه دی او همدارنگه که کوم حاجی چې په حرام مال د حج

لپاره له کوره ووځي او خپله پښه يې په رکاب کې کېښوده او تلبيه يې شروع کړه، چې اې خدايه زه تاته په طاعت ولاړ يم، نو له آسمان څخه به ورته يو آواز کونکی ووايي، نه ښه راغلې او نه نيک بخته يې يعنې ته بدبخته يې، ستا د سفر پيسې حرامې دي او ستا د مصرف مال حرام دی، حج دې قبول ندی.

نو حج پر هر عاقل، بالغ او آزاد مسلمان چې مالي او بدني توان ولري په عمر کې يو ځل فرض دی په اجماع د علماؤ سره په هر هغه چا چې په هغه کې دغه څلور شرايط جمع شي، چې لاندې يې ذکر کوو، خو خلاف د امام کرخي (رح) ثابت دی، چې دی وايي واجب دی علی الفور سره د اتفاقه په صحت د تقديم او د تاخير کې، خو اصل اختلاف په تاثيم (ګناه کاره کېدلو) کې دی، هغه څوک چې د حج اداء له عذر پرته د زمانې د امکان وروسته کړي، نو حج په فتحې (زبر) د حا سره مطلق قصد او ارادې ته وايي، او په اصطلاح کې قصد د بيت الله دی لپاره د ادا د رکن. امام ابن الهمام بيا ويلي، حج عبارت دی د افعالو مخصوصه ؤ څخه په خاص وخت کې په خاصو کسانو باندې محرم به وي په نيت د حج سره.

1 – شرايط وجوب، 2 – شرايط اداء، 3 – شرايط صحت اداء، 4 – شرايط وقوع د فرضو څخه.

شرايط د وجوب: هغه دي، چې کله تول پيداشي، نو په يو مسلمان حج واجبيږي او کله چې يو هم سلب يعنې له منځه لاړ شي، نو نه واجبيږي.

شرايط د وجوب 7 دي:

1 – اسلام دی؛ ځکه چې په کافر باندې حج نشته، که ذمي وي او که حربي، کفر يې ښکاره وي او که پټ.

2 – علم (پوهه) ده؛ په دې باندې چې حج فرض دی، هغه څوک چې په دارالحرب کې وي.

3 – بلوغ دی؛ نو په صبی يا ماشوم باندې حج واجب ندی، خو که ماشوم حج وکړي هغه نفل دی.

4 – عقل دی؛ نو د مجنون (لېوني) حج نه صحيح کېږي.

5 – حريت (ازادي) (خپلواکي) دی؛ نو په مملوک باندې حج نشته، هغه که قن (مريای) وي، مکاتب وي، مدبر وي، او يا ام ولد وي، نو که يې حج وکړ که څه هم د بادار يا مولا اجازه يې وي بيا هم هغه حج نفل دی او فرض يې نه ساقطيږي.

6 – (وسه، توان) استطاعت دی؛ چې هغه ملک الزاد او تمکن د راحلې دی. يعنې تر بيت الله شريف پورې د تګ راتګ وسايل او خوراک هم دی او هم په کور کې ولري.

7 – وخت دی؛ چې هغه مشخصې مياشتې د حج دي، شوال، ذی القعده او لس ورځې د ذی الحجې.

شرايط د اداء يې پنځه دي:

1 – سلامتيا د بدن ده له ناروغيو او علتونو څخه. 2 – امن د لارې دی، چې سر او مال يې خوندي وي. 3 – عدم حبس دی، چې بندي به نه وي. 4 – محرم الامين دی، چې يعنې که حج کوونکې ښځينه وي، نو يو امين محرم کس به ورسره وي. 5 – عدم عدت دی، يعنې که ښځينه حج کوونکې وي، نو دا به په عدت کې نه وي، هغه که عدت باين وي او که عدت رجعي او يا د وفات څخه.

شرايط د صحت د اداء نهه دي:

-1 اسلام -2 احرام تړل -3 وخت 4 – ځای 5 – تميز 6 – عقل -7 مباشرت د افعالو دی د شرايطو او ارکانو او واجباتو څخه بنفسه غير د نيابت څخه 8 – عدم جماع ده وروسته د احرام او مخکې د وقوف څخه 9 – اداء کول د حج دي بغير له تأخير څخه تر راتلونکي کال پورې.

شرايط د وقوع هم نهه دي:

-1 اسلام 2 – بقا داسلام ده، تر مرګ پورې -3 عقل دی -4 حريت دی -5 بلوغ دی 6 – اداء د حج بنفسه که چېرې قادر ؤ 7 – عدم نيت د نفلو دی -8 عدم افساد د حج دی، په جماع سره مخکې له وقوف څخه 9 – عدم نيت د حج دی بل کس لره.

دیپلوم فضل الرحمن "رحمانی"

وظایف و اجراآت منابع بشری چیست؟

مقدمه:

مقصود از مدیریت منابع انسانی سیاست‌ها و اقدامات مورد نیاز برای اجرای بخشی از وظیفه مدیریت است که با جنبه‌هایی از فعالیت کارکنان بستگی دارد، به ویژه برای استخدام، آموزش دادن به کارکنان، ارزیابی عمل‌کرد، دادن پاداش و ایجاد محیطی سالم و منصفانه برای کارکنان وزارت و یا اداره. مدیریت امور کارکنان حوزه‌ای است که به اندازه کل حوزۀ مدیریت قدمت دارد؛ اما به طور طبیعی دست‌خوش تغییر و تکامل شده است. نقطه عطف این تغییر و تکامل جایی است که به جای مدیریت کارکنان، مدیرت منابع انسانی مطرح می‌شود. مدیریت منابع انسانی علاوه بر دارا بودن مبانی و مفاهیم مدیریت کارکنان، رویکردهای کلی‌تر و جدیدتری را در مدیریت نیروی انسانی در نظر می‌گیرد. تاریخچۀ مدیریت منابع بشری به سالیان دور و باستان بر می‌گردد. نظریه آدام اسمیت(نظریه تقسیم کار) در یک فرایند تولیدی در سال 1776 م که به دنبال آن مسأله زمان مشخص آغاز به کار، خاتمۀ کار، ایجاد سطوح سرپرستی در شرکت‌ها و... مطرح شد. با آگاهی کارگران در زمینۀ حقوق ایشان مدیریت علمی منابع انسانی پا به عرصه گذاشت. مدیریت منابع بشری به نام‌های کادر و پرسونل، مدیریت پرسونل، ارتباطات صنایع، ارتباط مامورین و... یاد می‌گردید، اکنون به نام مدیریت منابع بشری یا مدیریت منابع انسانی یاد می‌گردد. (HRM) قلمرو فعالیت و مسئولیت‌های مدیرت‌ها و یا واحدهای منابع بشری بسیار گسترده و موارد بسیاری را در بر می‌گیرد.

واژه شناسی {مدیریت منابع بشری}:

در لغت به معنی اداره کردن و کارگردانی در اداره و امثال آن می‌باشد و در اصطلاح عبارت از هماهنگ ساختن نیروی مادی و انسانی جهت رسیدن به هدف با حداقل مصرف در کوتاه‌ترین زمان است. منابع بشری (منابع انسانی) شامل تمام کارکنانی می‌شود که در راستای تحقق اهداف اداره درچوکات یک اداره ایفای وظیفه می‌نمایند.

اهداف مدیریت منابع بشری:

اهداف اساسی مدیریت منابع بشری اصول نتایج مطلوب از تلاش‌های جمعی کارکنان اداره است که می‌توان به صورت ذیل آن را مطرح نمود: تأمین نیروی انسانی با حداقل هزینه، پرورش و توسعه استعدادها و مهارت‌های افراد، حفظ و نگهداری نیروهای لایق و ایجاد روابط مطلوب بین آنان تأمین احتیاجات مادی، معنوی و جلب رضایت کارمندان به طوری که همسویی بین اهداف شخصی و اهداف اداره ایجاد نگردد.

وظایف مدیریت منابع بشری:

وظایف مدیریت منابع بشری شامل دو بخش عمومی و اختصاصی می‌شود.

-1 وظایف عمومی مدیریت منابع بشری شامل برنامه ریزی، سازماندهی، هدایت و رهبری، کنترول و نظارت و وظایف اختصاصی مدیریت منابع بشری می‌باشد.

-2 وظایف اختصاصی طرح ساختار تشکیلاتی، برنامه ریزی منابع بشری، تجزیه و تحلیل شغل، استخدام، تبدیلی، تنقیص و تقرر مجدد، اجرای رتب و معاش، ارزیابی اجراآت، سوانح، آموزش و انکشاف، بررسی اختلافات، صحت، مصئونیت و انگیزه‌دهی، انضباط، تشویق، ترغیب و رسیدگی به شکایات را دربر می‌گیرد.

نقش استراتیژیک منابع بشری:

مدیریت منابع بشری تعهدات، دیدگاه و پلان اداره را مورد مطالعه قرار داده و تعیین می‌نماید که در طرح و انکشاف پالیسی‌های مناسب منابع بشری و دستیابی به اهداف وزارت سهیم بوده و به کدام نوع منابع بشری نیاز دارد.

اهمیت تشکیل:

مطابق به اهداف، دیدگاه، ماموریت در کل استراتیژی وزارت، بخش منابع بشری مکلف است در هماهنگی با بخش‌های تخنیکی، حقوقی، اقتصادی موارد یاد شده را تحلیل و مورد بررسی قرار داده پیرامون آن ساختار تشکیلاتی وزارت را ترتیب و جهت تأیید و منظوری به مقامات ذیصلاح ارسال نموده، بعد از اخذ منظوری جهت ابلاغ به بخش‌های مرکزی و ولایتی ارسال می‌دارد.

نقش اجرائیوی:

مدیریت منابع بشری وظایف روزانه (استخدام کارکنان جدید و یا حل مشکلات آنان) را مطابق به نیازمندی‌ها و اهداف وزارت انجام می‌دهد. بخش بسیج‌سازی منابع، در برگیرندۀ تحلیل وظایف، تحریر لوایح وظایف، ایجاد پلان‌های استخدام برای وظایف، اجرای اعلانات، مصاحبه و ارزیابی کاندیدان و اجرای ریفرنس چک، می‌باشد.

نقش اداری:

دراین نقش، مدیریت منابع بشری اسناد مامورین را حفظ و از مطابقت با اوامر و قوانین حصول اطمینان می‌نمایند. همچنان از تطبیق مناسب و منصفانه پالیسی‌های کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی در تمام وزارت حصول اطمینان می‌نمایند.

استخدام:

پروسه‌اي است که در جریان آن از جمله کاندیدان واجد شرایط کاندیدای برازنده تشخیص، انتخاب و تقرر حاصل مي‌نماید. و یا به عبارت دیگر، استخدام گماشتن اشخاص و افرادي که دارای اهلیت و شایستگی برای اجرأی وظایف مشخص مورد ضرورت در بست خالی یک اداره با درنظرداشت احکام قوانین نافذه دولت مي‌باشد؛ اما در واقعیت استخدام شامل: جذب، آموزش و نگهداری می‌گردد.

اهداف استخدام:

اهداف استخدام، شامل عرضۀ خدمات بهتر به مردم کشور، جابجاسازي افراد شایسته در تشکیلات وزارت‌ها و ادارات مستقل دولتي، تفویض وظائف مناسب براي کارکنان خدمات ملکي، ایجاد مؤثریت در انجام وظائف از طریق استخدام درست افراد، تعیین معیارهاي اجراأت، حفظ افراد شایستۀ موجود از طریق استخدام مجدد آن‌ها، در اختیار گذاشتن

معلومات كافي براي كانديدان در مورد پست اعلان شده و پروسيجر اداري مربوط، تقرر شخص صحيح در پست مورد نظر، تعيينات و استخدام كاركنان خدمات ملكي از طريق رقابت آزاد صورت ميگيرد.

مديريت اجراآت:

مديريت اجراأت، پروسه تعيين استاندردهای اجراأت و همچنان ارزيابی اجراأت به هدف اتخاذ تصاميم در بخش منابع بشری و تهيه اسناد لازم غرض عملی ساختن تصاميم اتخاذ شده میباشد.

ارزيابي اجراآت:

ارزيابی اجراآت یک شيوه بازدهی در مورد اجراأت کاری افراد و يا كاركنان سازمان ميباشد.

تعريف آموزش و انكشاف:

آموزش، انكشاف منظم و سيستماتيك دانش، مهارت‌ها، طرز فكر، سلوك و طرز برخورد يك فرد است و همچنين انكشاف كارمند عبارت از كسب دانش، مهارت‌ها، طرز سلوك و برخورد لازم توسط وی، می‌باشد تا قادر گردد که به تغییرات در شرایط کاری و تقاضاهای مشتريان پاسخ مناسب ارائه نمايد.

نبود مديريت منابع بشری، باعث ارزش ندادن به كاركنان، عدم آموزش كافی و عدم استفاده مؤثر از قابليت و استعدادهای كاركنان، شده و در نتيجه سازمان با مشكلات منابع انسانی از نگاه کمی و کیفی می‌گردد که اين مسأله کاهش علاقه‌مندی كاركنان را درپی خواهد داشت و از اين جهت بايد متذكر شد كه رياست منابع بشری وزارت شهرسازی و مسكن همواره تلاش كرده تا وظايف خود را به صورت اساسی در بخش‌های مختلف اين رياست انجام دهد كه دست آوردهای خوب و مؤثری را به دست آورده است.

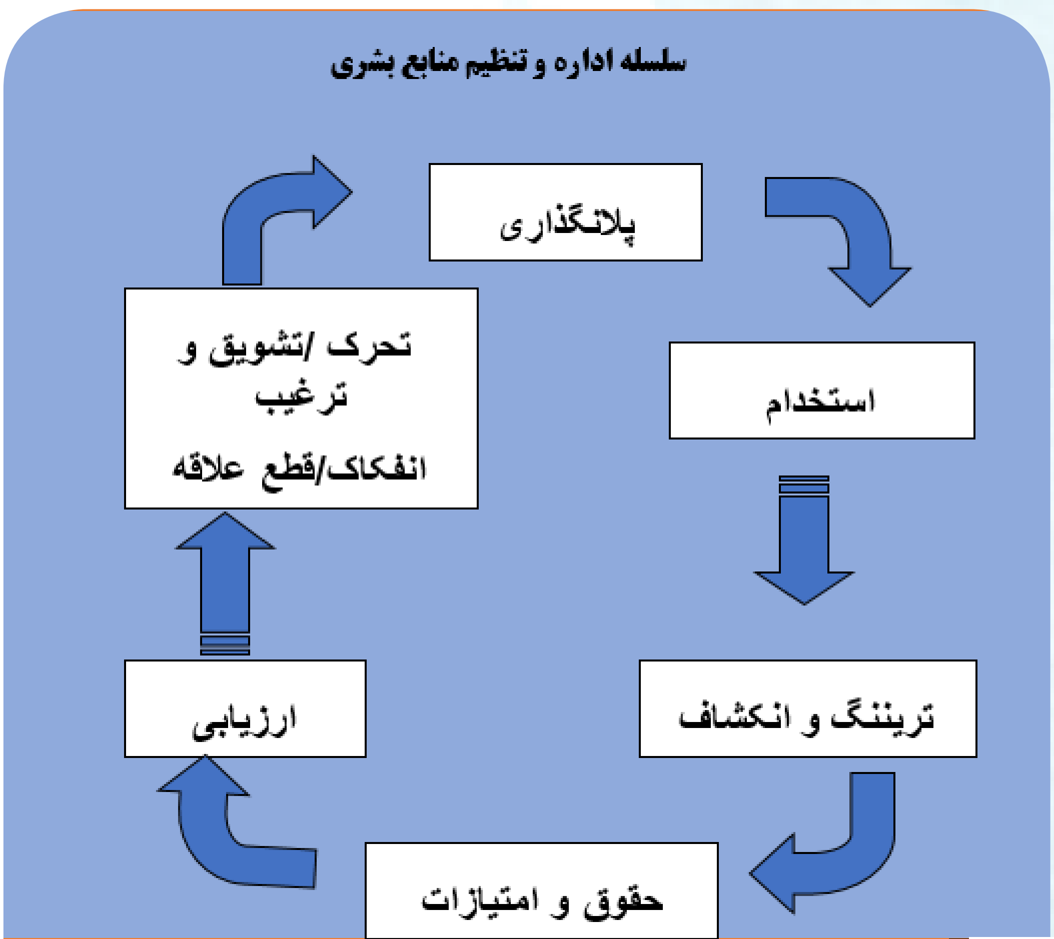

د کور بازارموندنې تګلاره

انجنير راحت الله "ريحان"

تګلاره د مالي، فزيکي او بشري منابعو د کنټرول ، استخراج او د پرمختګ، زياتوالي او ګټې اخيستنې پلان دی،د تګلارې پر بنسټ، د سيالۍ پلان سيستم جوړيږي، د کور په بازار کې، چيرته چې مختلف شرکتونه د ساختمان په برخه کې فعاليت کوي، تګلاره کولی شي د بازار او شرکت موقعيت او وضعيت په ښه پوهيدو کې مرسته وکړي او د ټاکل شويو اهدافو پراساس، د شرکت ټولو برخوته د برياليتوب په لور حرکت ورکړي. تګلاره د شرکت د ماموريت پر بنسټ جوړه شوې او د شرکت لوړ اهداف تعقيبوي؛هغه اهداف چې د کور د بازار د پيژندنې او د شرکت مالي ځواک پراساس ټاکل کيږي، د شرکت د اهدافو او وړتياوو او فرصتونو او ګواښونو د پيژندلو تر منځ د همغږۍ رامنځته کولو او جوړولو پروسه د تګلارې ټولګه جوړوي.

په لويو ساختماني شرکتونو کې، تګلاره په څو برخو کې جوړيږي:

الف: د کور تګلاره

ب: د کسب او کار تګلاره

الف: د ساختماني پروژې تګلاره

د مور تګلاره د مديريت لويه تګلاره ده، په دې برخه کې عمومي سازماني اهداف ليدل کيدی شي او ټول اهداف په څو جملو کې چمتو او تنظيم کيدی شي، د دې تګلارې پراساس، شرکت کولی شي د وخت او ځای محدوديتونو سره خپله سوداګريزه تګلارې ولیکي او بيا د ارزښت رامينځته کولو او د پروژې ګټې اساساتو تشريح کولو سره د ساختماني پروژې تګلاره چمتو او تاليف کړي.

کوچني ساختماني شرکتونه عموما دا درې برخې په يوه پلان کې چمتو کوي او جوړوي، مګر د کور جوړولو لوی شرکتونه د هرې برخې لپاره ځانګړې تګلاره چمتو کوي. د ساختماني شرکت د بازار موندنې تګلاره کې، بايد لاندې ټکو ته پاملرنه وشي:

الف: د پروژې ډول
ب: ارزښت جوړول
ج: ګټه
د: د فعالیت بڼه
ه: د سازمان راټولونکی

ډیری ساختماني شرکتونو په تیرو کلونو کې تګلاره نه درلوده او هر ډول قرارداد چې د ګټې لامل کیده لاسلیک او پلي یې کړ. خو د نوې نړۍ له پیل او د کور جوړونې په بازار کې له سختې سیالۍ سره، دا بهیر بدل شوی او هر شرکت له مخکې ټاکل شوې تګلارۍ سره ساختماني چارې پیلوي.

د بازارموندنې په تګلاره کې، که چیرې تمرکز په ښښه شوي بازار ته وي او وخت او پیسې ضایع نشي، او ساختماني شرکت کولی شي د خلکو په ذهنونو کې د چاپیریال ارزښتونو په څیر د ودانۍ ځانګړې امتیازات رامینځته کړي او د ارزښتونوتوپیر روښانه کړي، او دغه ارښتونه په اعلاناتو کی روښانه کړي،بی له شکه د خرڅلاوو پروسه به بریالی وی ، له بده مرغه په افغانستان کې یو شمیر ساختماني شرکتونه نه د تمرکز او نه هم د موقف او توپیر په اړه فکر کوي، په افغانستان کې اوس هم د بازارموندنې مدیریت یوه نیمګړې مسله ګڼل کیږي، په داسې حال کې چې بریالي بهرني شرکتونه د تولید څخه مخکې د پلور په اړه فکر کوي.

په افغانستان کې، دا پروسه لومړی په تولید او بیا په پلور کې تنظیمیږي. ځکه چې له پیل څخه، د شرکت د فعالیت لپاره هیڅ تګلاره یا د بازار موندنې پلان ندی ټاکل شوی، دا ستونزه د افغانستان په ټولو وړو او لویو صنایعو کې پراخه ده، او ښایي په خوندي ډول ووایو چې زموږ د اقتصاد د رکود یوه لویه برخه د بازارموندنې د ستراتیژۍ او مدیریت له نشتوالي څخه رامنځته کیږي او د کورنیو صنایعو یوه لویه برخه تل د پیرودونکي په لټه کې وي.

موږ باید پیرودونکي ته د تګلارۍ د جلا غړي په توګه ونه ګورو. پیرودونکی د برنامو په متن کې دی ، مګر موږ هغه ته اجازه نه ورکوو، د تولید لپاره، لکه څنګه چې موږ خامو موادو ته اړتیا لرو، موږ پیرودونکو ته هم اړتیا لرو، د شرکت خاوندان د خپلو فابریکو لپاره د خامو موادو د برابرولو لپاره هڅه کوي ترڅو د تولید دوره وروسته پاتې نشي، مګر ایا دوی د پلور لپاره د بازار موندنې او د پلور مدیریت په اړه فکر کوي؟ موږ هره ورځ د خپل ښار په سوپر مارکیټونو کې د دې چرخی ساده بڼه ګورو، چیرې چې دوی په ورځ کې لس ځله د خوراکي توکو ویشونکي ته د یو ځانګړي محصول اخیستلو لپاره زنګ وهي، مګر دوی د پیرودونکو راجلبولو لپاره یو ځل هم زنګ نه وهی ، موږ وخت ته اړتیا لرو چې په افغانستان کې د بازارموندنې مدیریت کلتور خپور شي.

ځینې شرکتونه په خپلو تګلارو کې د غوره کیفیت یادونه کوي. دا شعار یو څه پخوانی دی، په رقابتي بازار کې، که چیرې یو ویلا یا اپارتمان د موادو کیفیت ونه لري، دا ناکامۍ سره مخ کیږي او نشي کولی ودریږي او سیالي وکړي. کیفیت د هر شرکت لپاره یوه بدیهی مسله ګرځیدلې. نن ورځ، شرکتونه په لنډ مهاله او اوږدمهاله تګلاره کې باید په نورو مسلو تمرکز وکړي لکه عصري او تخلیقي ډیزاین او د ودانولو او پټو ارزښتونو لاندې په وخت د پروژو پراختیا او وړاندې کولو وړتیا.

تګلاره یو متغیر امر دی له همدې امله، د کور جوړولو په برخه کې د پانګونې لوی شرکتونه باید یادونه وکړي چې د وخت په تیریدو او د هیواد د سیاسي، ټولنیز او اقتصادي سیستم په جوړښت کې بدلونونو سره تګلاره بدلون ته اړتیا لري، یو شرکت نشي کولی خپل د بازار موندنې پلان هر وخت د یوې واحدی تګلارۍ سره ولیکي. په بل عبارت، کسب او کار د سرعت یوه مسابقه ده چی پای نه لري. ټول ساختماني شرکتونه روان دي او یو بل بهر کوي.

هیڅ شرکت نشي کولی د بازار موندنې برنامو لپاره په ثابت حالت کې پاتې شي د دی لپاره چی د بازار موندنی برنامی د تقلید وړ او تکراری دي. نو ځکه، شرکتونه باید د اړتیا سره سم د بازار موندنې تګلاره بدله کړي.

دا دوه پوښتنې باید د ساختماني شرکتونو په تګلاره کې ځواب شي:

په ساختماني پروژه کې د ګټې ظرفیت په کوم موقف کی قرار لری څه ؟

د ساختماني صنعتونو موقف څه دی؟

لوی ساختماني شرکتونه د بازار او فعالیت د ډول سره سم لیکلي تګلاره لیکي البته د ساختماني شرکتونو یوه ډله چې یوازې عایداتو ته پاملرنه کوي، په طبیعي توګه د تګلاری په جوړولو کې ډیره لیوالتیا نه ښیي، دوی د ساختماني ودې او موجوده تقاضا له امله بازار ته ننوځي، مګر هغه شرکتونه چې ساختماني فعالیتونه د پانګې اچونې په توګه ګڼي باید د پیل څخه د متخصصینو په مشوره خپله لویه تګلاره چمتو او جوړه کړي.

موږ د تګلاری په برخه کې له دریو لارو سره مخامخ یو:

الف: بریالی تګلاره

ب: نامناسبه تګلاره

ج: بی له تګلاری

په افغانستان کې د ودانیو جوړول د تګلاری له نظره له دغو دریو موډلونو څخه خالی نه ده او تر ټولو لویه اغیزه یې د تګلاری پرته دکور جوړونکو د کورونو په بازار کې ده، ایا د جوړونکو لپاره دا غوره نه ده چې په هغو سیمو کې پانګونه وکړي چیرې چې واقعی اړتیا او غوښتنه شتون لري په هغو سیمو کې پانګونه وکړي چیرې چې موږ د ډیری ساختماني کارونو سره مخ یو؟ د تګلاره پرته ساختماني ساخت و ساز د بحران اصلي لامل دی.

غیر مسلکي جوړونکي د تګلاری پرته د چټک مالي اهدافو په لټه کې دي او د دې دلیل لپاره دوی هڅه کوي خپل هدف ترلاسه کړي. غوره تګلاره د سازمان او شرکت دننه څخه راوځي. تګلاره د ټولو ډلو او شرکتونو لپاره یو ثابت او یو شان لاربنود ندی، هر ساختماني شرکت باید د خپل مالي ځواک، جغرافیایي چاپیریال، د پروژې ډول، ګټې او د سیالانو پیژندلو په پام کې نیولو سره د شرکت لپاره مناسبه تګلاره ولیکي. د لوی ساختماني شرکت تګلاره د کوچنیو ساختماني شرکتونو لپاره مناسبه نه ده. کوچني شرکتونه د پانګې بیرته ستنیدو او ګټې دوه محورونو پراساس لنډمهاله تګلاره رامینځته کوي. ستراتیژیک پلانونه دوه عمومي او جزئي برخې لري، په دې توګه، موخې او لیدونه او ټولیز ماموریت لومړی لیکل کیږي، او بیا هغه جزوي اهداف چې کولی شي شرکت اصلي هدف ته ورسوي. د دې ستراتیژیکو پلانونو پراساس ، د بازارموندنې مدیران د بازارموندنې او پلور پلانونه تنظیموي، له همدې امله، د ساختماني شرکت ستراتیژیک پلان ممکن یو عمومي بیان وي او د هغه د ټولو فرعي شرکتونو لپاره یو ثابت او ګډ جزوي بیان وي چې بالاخره ورته مراجعه وکړي، مګر د هیواد د یوې ځانګړې سیمې یا ناحیی د بازار موندنې پلانونه توپیر لري او متغیر وي؛ ځکه چې د بازارموندنې هر مدیر خپل پلان د چاپیریال ، جغرافیې،وخت،ځای،عاید او هدف بازار له مخې تنظیموي.

انجنیر احمد "رضایی"

بهسازی ساحات غیرپلانی در افغانستان با استفاده از هوش مصنوعی

چکیده:

ساحات غیرپلانی در افغانستان با مشکلاتی اقتصادی، اجتماعی و محیطی مواجه می‌باشد که ناشی از عدم رعایت قوانین و مقررات شهرسازی است. بهسازی این مناطق با استفاده از هوش مصنوعی می‌تواند بر بهبود شرایط زندگی ساکنان این مناطق کمک کند. در این مقاله، سه رویکرد مختلف در بهسازی ساحات غیرپلانی با استفاده از هوش مصنوعی مورد بررسی قرار می‌گیرد. رویکرد حوزه فراگیر، بر پایه تحلیل داده‌های فضایی استوار است و از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) برای شناسایی مسائل و فرصت‌های بهسازی استفاده می‌کند. رویکرد حوزه بلافصل، به توسعه و بهسازی دارایی‌های شهری تمرکز دارد و بر تأثیرات اقتصادی و اجتماعی آن‌ها بر جامعه محلی تأکید دارد. رویکرد حوزه مداخله، شامل اقدامات عملی برای بهسازی ساحات غیرپلانی است.

برای پیاده سازی این رویکردها در بهسازی ساحات غیرپلانی، از روش‌های پیشرفته هوش مصنوعی مانند الگوریتم‌های یادگیری عمیق، شبکه‌های عصبی و مدل‌های پردازش زبان طبیعی استفاده می‌شود. با توجه به این که ساحات غیرپلانی در افغانستان با مشکلات عدیده‌ای مواجه است، پیاده‌سازی رویکرد بهسازی جامع با توجه به حوزه فراگیر، حوزه بلافصل و حوزه مداخله با استفاده از هوش مصنوعی می‌تواند بر بهبود شرایط زندگی باشندگان در این ساحات کمک کند.

کلمات کلیدی: بهسازی ساحات غیرپلانی، هوش مصنوعی، حوزه فراگیر، حوزه بلافصل، حوزه مداخله، الگوریتم‌های یادگیری عمیق، شبکه‌های عصبی، مدل‌های پردازش زبان طبیعی.

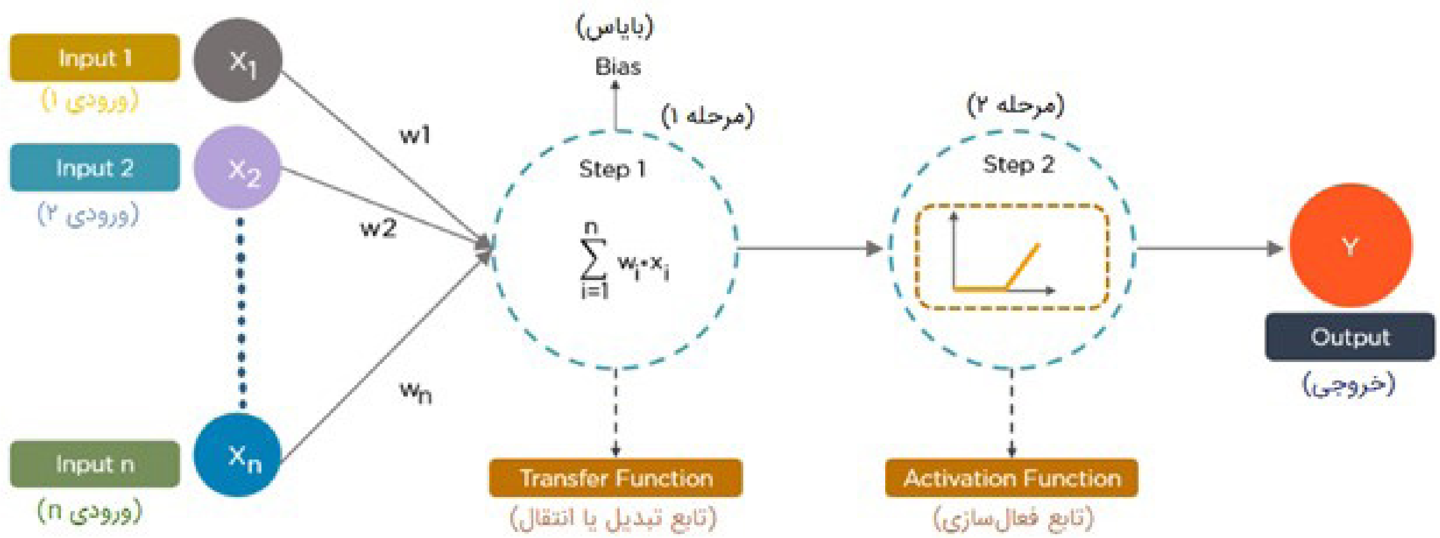

مقدمه:

ساحات غیرپلانی به دلیل عدم رعایت قوانین و مقررات شهرسازی، دارای مشکلات اقتصادی، اجتماعی و محیطی می‌باشد. باشندگان این ساحات در افغانستان نیز با مشکلاتی مانند بیکاری، فقر و بی‌سرپرستی مواجه هستند که باعث بروز مشکلات اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و حقوقی می‌شوند. این مشکلات، نه تنها برای ساکنان مناطق غیررسمی، بلکه برای کل جامعه افغانستان اثرات منفی دارد. بهسازی ساحات غیرپلانی با استفاده از هوش مصنوعی، می‌تواند بر بهبود شرایط زندگی باشندگان این مناطق کمک کند. در این مقاله، سه رویکرد مختلف در بهسازی ساحات غیرپلانی با استفاده از هوش مصنوعی مورد بررسی قرار می‌گیرد. این رویکردها شامل رویکرد حوزه فراگیر، رویکرد حوزه بلافصل و رویکرد حوزه مداخله می‌باشد.

رویکرد حوزه فراگیر، بر پایه تحلیل داده‌های فضایی استوار است و از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) برای شناسایی مسائل و فرصت‌های بهسازی استفاده می‌کند. با استفاده از این رویکرد، می‌توان به تعیین مناطقی که بیشترین نیاز به بهسازی دارند، پرداخت.

رویکرد حوزه بلافصل، به توسعه و بهسازی دارایی‌های شهری تمرکز دارد و بر اثرات اقتصادی و اجتماعی آن‌ها بر جامعه محلی تأکید دارد. با استفاده از این رویکرد، می‌توان به توسعه زیرساخت‌های شهری مانند برق، آب و فاضلاب و بسیاری دیگر اقدام کرد.

رویکرد حوزه مداخله، شامل اقدامات عملی برای بهسازی ساحات غیرپلانی است. این رویکرد می‌تواند شامل اقداماتی همچون ساخت و بهسازی سرک‌ها، تأمین آب و برق و ایجاد کاربری‌های مورد نیاز شهری و کلینیک‌ها باشد. برای پیاده‌سازی این رویکردها در بهسازی ساحات غیرپلانی، از روش‌های پیشرفته هوش مصنوعی مانند الگوریتم‌های یادگیری عمیق، شبکه‌های عصبی و مدل‌های پردازش زبان طبیعی استفاده می‌شود. این روش‌ها می‌توانند به شناسایی نقاط ضعف و فرصت‌های بهسازی در ساحات غیرپلانی کمک کنند و با تحلیل داده‌های فضایی، به تعیین مناطقی که بیشترین نیاز به بهسازی دارند، کمک کنند. همچنین، با استفاده از روش‌های پردازش زبان طبیعی، می‌توان مشکلات اجتماعی و اقتصادی ساحات غیرپلانی را شناسایی کرد و به راه‌حل‌هایی برای حل این مشکلات دست یافت. هوش مصنوعی با توانایی‌های خود، می‌تواند به بهسازی ساحات غیرپلانی کمک کند و بهبود شرایط زندگی ساکنان این مناطق را فراهم کند.

با توجه به این که ساحات غیرپلانی در افغانستان با مشکلاتی مواجه می‌باشد، پیاده‌سازی رویکرد بهسازی با توجه به حوزه فراگیر، حوزه بلافصل و حوزه مداخله با استفاده از هوش مصنوعی می‌تواند به بهبود شرایط زندگی باشندگان در این گون ساحات کمک کند.

پیشینه و تجارب جهانی:

استفاده از هوش مصنوعی در طرح پلان‌های بهسازی شهری در جهان در سال‌های اخیر رو به افزایش بوده است. این فناوری به عنوان یک ابزار مؤثر در جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌های مورد نیاز برای برنامه‌ریزی شهری و بهسازی شهرها استفاده می‌شود.

یکی از مثال‌های این کاربرد در شهرها، استفاده از هوش مصنوعی در جمع‌آوری داده‌های ترافیکی و تحلیل آن‌ها برای بهبود ترافیک شهری است. همچنین از هوش مصنوعی برای پیش‌بینی الگوی استفاده از حمل و نقل عمومی و بهینه‌سازی آن استفاده می‌شود.

در کشورهای مانند آمریکا، چین، کره جنوبی و سنگاپور نیز از هوش مصنوعی در طرح پلان‌های بهسازی شهری استفاده شده است. به عنوان مثال، در سنگاپور از هوش مصنوعی برای جمع‌آوری داده‌ها و تحلیل آن‌ها برای بهبود سیستم حمل و نقل عمومی و مدیریت ترافیک استفاده می‌شود. در کره جنوبی، از هوش مصنوعی برای تحلیل داده‌های جمعیتی و بهبود مدیریت شهری استفاده می‌شود. در کل، به کارگیری هوش مصنوعی در طرح پلان‌های بهسازی شهری، باعث بهبود کیفیت زندگی شهروندان، بهبود ترافیک و مدیریت شهری و بهبود محیط زیست شهری می‌شود.

در اینجا چند مثال از پروژه‌های شهری با استفاده از هوش مصنوعی و مساحت آن‌ها آمده است:

1. پروژه Masdar City در ابوظبی، امارات متحده عربی: این پروژه با مساحت 6.5 کیلومتر مربع، به عنوان یک شهر هوشمند و پایدار با استفاده از فناوری‌های نوین ساخته شده است.
2. پروژه Songdo International Business District در کره جنوبی: این پروژه با مساحت 5.4 کیلومتر مربع، به عنوان یک شهر هوشمند با هدف بهبود محیط زیست و کاهش آلودگی هوا و آب شناخته شده است.
3. پروژه Smart Nation Singapore: این پروژه در سنگاپور با مساحت 721.5 کیلومتر مربع، به عنوان یک شهر هوشمند با هدف بهبود مدیریت ترافیک، سیستم حمل و نقل، مدیریت پسماند و مصرف انرژی شناخته شده است.
4. پروژه Smart City Santiago در شیلی: این پروژه با مساحت 22 کیلومتر مربع، به عنوان یک شهر هوشمند با هدف بهبود ترافیک و کاهش آلودگی هوا و آب شناخته شده است.
5. پروژه Smart Dubai: این پروژه با مساحت بیش از 4100 کیلومتر مربع، به عنوان یک شهر هوشمند با هدف بهبود مدیریت ترافیک، افزایش کیفیت زندگی شهروندان و کاهش مصرف انرژی شناخته شده است.

نتیجه گیری:

ساحات غیرپلانی در افغانستان با مشکلاتی اقتصادی، اجتماعی و محیطی مواجه هستند که ناشی از عدم رعایت قوانین و مقررات شهرسازی است. بهسازی این مناطق با استفاده از هوش مصنوعی می‌تواند بر بهبود شرایط زندگی باشندگان این مناطق کمک کند. در این مقاله، سه رویکرد مختلف در بهسازی ساحات غیرپلانی با استفاده از هوش مصنوعی مورد بررسی قرار گرفت. رویکرد حوزه فراگیر، بر پایه تحلیل داده‌های فضایی استوار است و از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) برای شناسایی مسایل و فرصت‌های بهسازی استفاده می‌کند. رویکرد حوزه بلافصل، به توسعه و بهسازی دارایی‌های شهری تمرکز دارد و بر اثرات اقتصادی و اجتماعی آن‌ها بر جامعه محلی

تأکید دارد. رویکرد حوزه مداخله، شامل اقدامات عملی برای بهسازی ساحات غیرپلانی است. با استفاده از روش‌های پیشرفته هوش مصنوعی مانند الگوریتم‌های یادگیری عمیق، پردازش زبان طبیعی و شبکه‌های عصبی، می‌توان مشکلات و فرصت‌های بهسازی در ساحات غیرپلانی را شناسایی کرد و به راه‌حل‌هایی برای حل این مشکلات دست یافت. این روش‌ها می‌توانند باعث بهبود شرایط زندگی باشندگان ساحات غیرپلانی در افغانستان و بهبود کیفیت شهری شوند.

منابع:

- Ahmad, N. (2015). Urban Informal Settlements in Afghanistan: An Overview. Journal of the Research Center for Humanities and Social Sciences, 1(1), 1-10.
- Asgary, A., & Pourebrahim, N. (2017). Informal settlements in Afghanistan: Challenges and recommendations for urban planning and management. Cities, 66, 26-34.
- Faraji Sabokbar, H., & Asefi, H. (2020). Using Artificial Intelligence in Urban Planning. Journal of Artificial Intelligence in Civil Engineering, 6(1), 1-10.
- Ghaemi, H., & Heidari, A. (2019). Urban Informal Settlements in Afghanistan: A Comprehensive Study. Journal of the Research Center for Humanities and Social Sciences, 25(2), 1-20.
- Kothari, U. (2017). Informal settlements in Afghanistan: Challenges and opportunities. International Development Planning Review, 39(3), 277-293.

د اوبو مدیریت او ګټې

انجنیر محمد اتل "جلالزی"

په نړیواله کچه د اوبو د مدیریت لپاره پنځه کټګورۍ غوره شوي چې له نیکه مرغه افغانستان په نړۍ کې د اوبو له مخې په دویمه کټګورۍ هېوادونو کې راځي. لومړی هغه هېوادونه چې هر وګړي ته په کال کې (۱۰۰۰۰) لس زره لیتره مکعبه یا له دې کمې اوبه ولري. په دویمه کټګورۍ کې هغه هېوادونه دي، چې د هر وګړي لپاره په کال کې له (۱۰۰۰) زر لیتره مکعبه څخه تر (۱۶۵۰) لیتره مکعبه اوبه ولري. نو پکار ده چې د نړۍ په هره برخه او په ځانګړې توګه افغانستان کې د اوبو له استعمال سره ډېر احتیاط وشي.

د اقلیم د تغیراتو او د ځمکې د تودوخې ننګوونو ته په کتو سره باید چې هېڅکله هم اوبه بې ځایه ونه کارول شي، ځکه له یوې خوا به اوبه سپما شي او له بلې خوا به له اسراف مخنیوی وشي چې اسراف حرام دی.

افغانستان کې د اوبو پنځه حوزې شتون لري، چې عبارت دي له:

1: د کابل د سیند حوزه

2: د مرغاب هریرود سیندونو حوزه

3: د آمو سیند حوزه

4: د هلمند سیند حوزه

5: د شمال سیند حوزه.

په پورته ذکر شوو ټولو حوزو کې په کلني ډول (۷۵) میلیارده لیتره مکعبه اوبه وي، چې له دې جملې (۵۷) میلیارده لیتره مکعبه روانې یا د ځمکې په سر اوبه دي او (۱۸) میلیارده لیتره مکعبه د ځمکې لاندې اوبه دي.

په کلني ډول له روانو اوبو څخه (۱۷) میلیارده لیتره مکعبه اوبه استفاده کېږي او د ځمکې لاندې اوبو څخه (۳) میلیارده لیتره مکعبه اوبه استفاده کېږي، چې (۳) میلیارده لیتره مکعبه او (۱۷) میلیارده لیتره مکعبه ټول (۲۰) میلیارده لیتره مکعبه اوبه په هېواد کې دننه استعمالیږي او پاتې نورې (۵۵) میلیارده لیتره مکعبه اوبه ګاونډیو هیوادونو لکه: ازبکستان، ترکمنستان، ایران او پاکستان ته ځي.

د افغانستان دولت اراده لري، چې د روانو اوبو څخه تر (۳۰) میلیارده لیتره مکعبه او د ځمکې لاندې اوبو څخه تر (۵) میلیارده لیتره مکعبه اوبو پورې استفاده وکړې، که داسې وشې بیا به هم (۴۰) میلیارده لیتره مکعبه اوبه ګاونډیو هیوادونو ته لاړې شي.

په تېرکال کې دغه د اوبو اندازه په ټول افغانستان کې (۹) میلیارده لیتره مکعبه کمه شوېده.

لکه څنګه چې د جولای، اګست او سیتمبر په میاشتو کې په کابل او یو شمېر نورو ولایتونو کې اوبه کمېږي، یعنې د ځمکې لاندې د اوبو کچه ټیټېږي او تقریبا ټول کابل ښار او ولایتونه له یوه لوی ناورین سره مخامخ وي.

په دې دریو میاشتو کې د باران اندازه (۱-۰) ملي متره پورې اټکل شوې او کیدای شي دا ستونزه په راتلونکو کلونو کې د ځمکې د تودوخې او د اقلیم د بدلون له امله نوره هم زیاته شي، چې د کابل په ګډون به د هېواد ګڼ شمېر اوسیدونکو لپاره یو ناورین وي او لازمه ده، چې د اوبو د سپما لپاره له هرې ممکنې سرچینې څخه کار واخیستل شي.

د بېلګې په توګه ویلای شو، چې د اوبو بیا دوران له مونږ سره په بې ساري توګه مرسته کولای شي، چې ورسره به د هیواد ډېرې اوبه وسپمول شي او د ځمکې لاندې اوبه به د پلازمېنې کابل او نورو ولایتونو د زرغونتیا او کرنې لپاره ښې ډېرې برابرې شي.

تاسې پوهېږئ، چې ونې او نوره کرنه دا ځانګړتیا لري چې اوبه په خپلو ریښو کې جمع کړي او د ځمکې د لاندې اوبو ساتلو لپاره ښه وسیله ګرځي، نو باید اوبه مهار کړل شي، تر څو په راتلونکي کې د اوبو په تړاو له دې بدو پایلو تر یو بریده مخنیوی شوی وي.

د بیلګې په ډول:

1 : په مرکز کابل او ولایتونو کې د مسجدونو د سیپتیک څاه ګانو اوبه له مونږ سره یوه لویه او اسانه منبع ده، دغه د مساجدو اوبه که مهار کړو، او ور څخه د سړک د غاړې نیالګیو، پارکونو او د نورو ځایونو په زرغونتیا او کرنه کې آن په شخصي کورونو او باغونو کې ورڅخه کار واخستل شي.

د دې تر څنګ که د ځمکې لاندې پاکې اوبه وسپموو، نو د موجوده نیالګیو او کرنې لپاره به ډېرې اوبه ولرو.

2 : له زیات حمام کولو څخه ډډه وکړو، ترڅو د اوبو له زیات مصرف څخه مخنیوی وشي او د حمام کولو په مهال په دوامداره توګه د اوبو شاور پرانستی پرې نږدو.

3 : د سړکونو او حویلۍ د پاکولو لپاره باید د اوبو پر ځای له جارو ګټه پورته کړو.

4 : د لوښو د وینځلو په مهال باید د اوبو نلکه خلاصه پرېنږدو او پر ځای یې ټول لوښي په یو لوی تشت کې ووینځو.

5 : د اودس کولو، غاښونو مینځلو او لاسونو مینځلو په مهال د اوبو نلکه خلاصه پرې نږدو.

په دې وروستیو کې چې زموږ ډیری هېوادوال د کښت خړوبولو لپاره له لمریز واټرپمپونو کار اخلي، چې په دوامداره توګه اوبه راباسي او بهېږي، دا دول تر ټولو خطرناک دی، چې باید حکومت یې هر څه ژر مخنیوی وکړي.

وظایف عمده انجنیر ناظر، در پروژه های ساختمانی بر مبنای قانون شهرسازی و مسکن

انجنیر محمدعلی "مظفری"

چکیده:

قانون شهرسازی و مسکن به عنوان مکلفیت‌های فرا گیر وزارت شهرسازی و مسکن در عرصه طراحی و نظارت از ساختمان محسوب می‌شود، اما در این مسیر مشکلات و موانعی مطرح است که می‌توان از آن جمله به عدم شفافیت در مکلفیت‌های وزارت شهرسازی و مسکن و شاروالی‌ها، در نادیده گرفتن اهمیت نظارت و مراقبت از پروژه‌ها؛ عدم توانایی جلوگیری از تخلفات ساختمانی و پلان شهری؛ عملی نشدن قانون و موجودیت خلا در قانون اشاره نمود. مسأله ماموریت و رسالت انجنیر ناظر در هر پروژه‌ای از اهمیت زیادی برخوردار است، تطبیق پروژه‌های ساختمانی روند پیچیده‌ای است که انجنیر ناظر ساختمان نقش مهمی در پیشبرد پروژه‌های ساختمانی ایفامی نماید، بناءً دراین تحقیق کوشش به‌عمل آمده تا مسئولیت انجنیر ناظر در پروژه‌های ساختمانی بر اساس قانون وزارت شهرسازی و مسکن مورد بررسی قرار گیرد.

فلهذا، می‌توان نتیجه گرفت که انجنیر ناظر، در صورتی که به وظایف قانونی عمل ننماید مسئول جبران خسارات وارده در پروژه‌های ساختمانی خواهد بود، مگر این که ثابت گردد علت‌های دیگری مانع عمل انجنیر ناظر شده باشد.

مقدمه:

بحث قانون شهرسازی و مسکن و طرزالعمل ریاست نظارت و کنترول کیفیت می‌تواند از عوامل مهم و تأثیرگزار در امر نظارت از ساختمان محسوب گردد. در عین حال ابهام در مورد ضمانت اجرایی برای درخواست ناظر از اداره مربوطه جهت نظارت از ساختمان که این امر باعث بروز تخلفات ساختمانی می‌گردد، از جمله این تخلفات می‌توان به تخلفات در طراحی؛ نظارت؛ تخلفات مصئونیتی و بهره‌برداری اشاره کرد.

پروژه‌های ساختمانی از حساسیت بالایی برخوردار است، در صورتی که نظارت لازم حین تطبیق پروژه صورت نگیرد، خسارات جانی و مالی بسیاری چه در وقت تطبیق پروژه و چه بعد از چندین سال پس از اتمام آن به‌وجود می‌آید، بنابراین بایستی در هر مرحله از ساخت پروژه نظارت کامل و مستمر بر پروژه وجود داشته باشد.

یکی از افرادی که وظیفه‌ای مهمی در جلوگیری از به‌وجود آمدن مشکلات دارد انجنیر ناظر هر پروژه می‌باشد که این وظیفه خطیر را با نظارت کامل و مستمر بر پروژه انجام می‌دهد.

تخلفات ساختمانی می‌تواند پیامدهای بسیار جدی و نامناسبی را برای ساکنان و مردم به‌وجود آورد، ناظرین ساختمان، به منظور بررسی و نظارت بر عملیات ساختمانی و رعایت موارد فوق، معمولاً از آسان‌ترین ابزارهای ممکن استفاده می‌کنند که شامل بازدید از سایت تطبیق پروژه‌های ساختمانی، بررسی مدارک و نقشه‌های پذیرفته شده، بررسی مواد ساختمانی و... است.

1- مفهوم نظارت:

بررسی تطابق عملیات ساخت با نقشه‌های پذیرفته شده؛

بررسی تطابق عملیات ساخت با اصول تخنیکی؛

بررسی تطابق عملیات ساخت طبق استاندارد‌ها؛

بررسی رعایت نکات مصئونیت کاری؛

ارایه کمک‌ها و راهنمایی‌های تخنیکی به قراردادی در مو قع بروز اشکال در هنگام تطبیق؛

کمک انجنیر طراح در تغییرات طرح اولیه در نقشه‌های جدید؛ تأکید بر تهیه نقشه‌های عین تطبیق توسط قراردادی؛

تهیه گزارش جهت ارائه به اداره مربوطه حسب نیاز؛

درصورت مشاهده هرگونه مغایرت و یا تخلف نوشتن آن به کتابچه ژورنال و ارائه گزارش با ذکر دلایل و مستندات به اداره جهت اصلاح و یا جلوگیری از ادامه کار؛

2- انجنیر ناظر کیست؟

طبق فقره ۱ ماده ۲۰ قانون شهرسازی و مسکن در تعریف انجنیر ناظر بیان می‌دارد: «شخصی حقیقی یا حکمی دارنده جواز فعالیت مکلف است به‌عنوان انجنیر ناظر از تطبیق نقشه‌های طرح شده، کنترول و نظارت نموده و از هر نوع تغییر و تعدیل مخالف نقشه‌های ویزه شده ، به اداره تخلفات شهری گزارش دهد».

در پروژه‌های ساختمانی بر حسب نوع پروژه از لحاظ بزرگی ممکن است انجنیران ناظر متعددی وجود داشته باشد، در برخی از پروژه‌ها انجنیر ناظر ساختمان، برق، آبرسانی، کانالیزاسیون و میکانیک ضروری است در حالی که بعضی از پروژه‌ها همه‌ای این انجنیران را ضرورت ندارد، انجنیران بعد از اصدار مکتوب آغاز کار، به مالک پروژه معرفی می‌شود در صورتی که هیچگونه رابطه مالی با قراردادی ساختمان نداشته و منافعی نیز در پروژه نداشته باشد.

موجودیت انجنیر ناظر در جریان تطبیق پروژه امر ضروری و پذیرفته شده است. انجنیر ناظر مکلف و مؤظف است از تمام امور تخنیکی طبق نقشه‌های ویزه شده و مواد مورد ضرورت پروژه را طبق استندرد و قوانین نظارت و کنترول کند. در صورت عدم رعایت آن‌ها مسئولیت‌هایی متوجه انجنیران ناظر خواهد شد.

طبق فقره ۳ ماده ۲۰ قانون شهرسازی و مسکن در مورد عدم رعایت مسئولیت نظارت از ساختمان بیان می‌دارد: «هرگاه انجنیر ناظر از حکم مندرج فقره (۱) این ماده تخلف ورزد، اداره رسیدگی به تخلفات شهری، حسب احوال، طبق احکام این قانون در مورد تصمیم اتخاذ می‌نماید». انجنیر ناظر در انجام وظایف خود کوتاهی ننماید، لیکن در برخی موارد حوادث خارج از اراده و کنترول انجنیر ناظر، سبب می‌شود که انجنیر ناظر نتواند طبق مسئولیت خود جامه عمل بپوشاند.

مسئولیت‌های انجنیر ناظر:

انجنیر ناظر با همکاری قراردادی پلان زمان‌بندی تطبیق پروژه را تهیه و تنظیم نماید؛

تأکید بر رعایت مقررات مصئونیت کاری در محل کار و استفاده از وسایل و تجهیزات مناسب و مطمئن در محل کارهای با ارتفاع بالا؛

استفاده از فرم‌های مناسب جهت تهیه گزارشات که توسط اداره مربوطه ترتیب گردیده است؛

بررسی و تأیید مصالح و مواد پروژه با درنظرداشت استندردهای و ملی و بین المللی در انطباق با نیاز طرح؛

تأیید بیل احجام با توجه به فعالیت‌های انجام شده در ساحه کاری پروژه؛

انجنیر ناظر مؤظف است مهارت‌های تخنیکی کارمندان قراردادی را بررسی کند در صورت عدم انطباق با نیازمندی‌های پروژه وی، در خواست تغییر فرد یا افراد کند و قراردادی مؤظف به اقدام است؛

انجنیر ناظر می‌تواند از قراردادی درخواست کند که نسبت به اصلاح یا دوباره‌کاری قسمتی از کار که به‌صورت صحیح انجام نگرفته و یا با نقشه ویزه شده و اصول تخنیکی مطابقت نداشته باشد؛

انجنیر ناظر مؤظف است تمام جزئیات کار پروژه را بعد از اطمینان کامل با ذکر تاریخ بازدید ثبت ژورنال نموده وادامه آغازکارپروسه بعدی را بعد ازحصول اطمینان از پروسه قبلی در ژورنال درج نماید؛

مراقبت کننده به هیچ وجه نمی‌تواند احجام کاری ناقص را که درکتاب ژورنال تأیید نشده باشد تصدیق و اجرا نماید؛

نتیجه‌گیری:

در نتیجه از بررسی قانون شهرسازی و مسکن و مسئولیت انجنیرناظر چنین استنباط می‌گردد که بی‌احتیاطی و عدم رعایت مقررات ساختمانی پیامدهای بسیار جدی و نامناسبی را برای ساکنان و مردم به‌وجود می‌آورند و انجنیر ناظر آگاه از عیوب آشکار و پنهان ساختمان باشد، پس اگر اشکال و جود داشته باشد، می‌بایست از طرف انجنیر ناظر تذکر داده پیگیری و اصلاح گردد، عدم اصلاح و عدم گزارش عمداً و یا هم سهواً به مسئولین ذیصلاح اشتباه انجنیر ناظر محسوب گردیده طبق قانون باید تحت پیگرد قرار گیرد.

منابع:

1- قانون شهر سازی و مسکن مصوب ۱۳۹۶.

2- طرزالعمل ریاست نظارت و مراقبت منظوری وزیر شهر سازی و مسکن ۱۳۹۳.

3- طیبه ریحانی، مبانی مسئولیت های مهندس ناظر ۱۳۹۹.

اوبه د راتلونکو نسلونو میراث

انجنیر نظیف الله "قاهري"

طبیعي زېرمې هره یوه یې په خپل ځای کې ځانګړی اهمیت لري. دا به انصاف نه وي، چې له ځینو برخو یې سترګې پټې شي، ځینې یې داسې زېرمې دي چې د ټولو موجوداتو په ژوند کې اساسي لومړیتوب لري، لکه اوبه؛ ځکه دا د ژوند اصلي ماده بلل کېږي. چېرې چې انسان او یا هر ژوندی موجود اوسېږي، هلته اوبه او ژوند سره په یوه تله کې تلل کېږي. په وچو دښتو او سپېرو ډاګونو کې اوبه د ژوند په نامه هم یادېږي، ځکه د وچو ډاګونو او دښتو وګړي ډېری د اوبو له کمښت سره مخامخ وي او که چېرې مخنیوی یې ونشي، دا کمښت به بلاخره د انسانانو د مړینې سبب وګرځي.

اوبو ته اړتیا ورځ تربلې زیاتېږي، خو بدبختانه د استفادې وړ او تازه اوبو (fresh water) اندازه او کیفیت مخ په کمېدو او خرابېدو دی. له همدې امله نن ورځ اوبه اقتصادي ماده پېژندل شوې، سیاستوال وایي، چې راتلونکې جنګونه به په نفتو نه، بلکې د اوبو په سر وي.

نو ویلی شو، چې اوبه د چاپېریال یو بنسټیز عنصر دی، د ځمکې ګُره ۷۰٪ اوبو نیولې چې له دې څخه ۹۷٪ اوبه یې مالګینې یا تروې دي او په مستقیمه توګه ترې ګټه نه شو اخیستلی او یوازې ۳٪ اوبه یې خوږې دي چې د ځمکې په لاندینۍ او سطحي برخه کې موجودې دي.

افغانستان یو غرنی هېواد دی، چې په وچه کې راګیر او د وچ او کم اورښت اقلیم درلودونکی دی، چې د اوبو شتون یې د ژمي په اورښتونو پورې تړاو لري.

زموږ د ګران هیواد ډېری اوبه خوږې او ډېره کمه اندازه اوبه یې تروې دي، د سیندونو پرېمانه سرچینې لري، خو بد بختانه تر دې وخته پورې موږ ورڅخه په فني توګه ګټه نده پورته کړې او ډېره اندازه اوبه ګاونډیو هیوادونو ته بهیږي. دا چې اوبه د یوې ژوند بښونکې مادې په توګه پېژندل شوې، نو ټول ژوندي موجودات ورته اړتیا لري او د چاپېریال په سپېځلتیا کې ډېر اړین رول لري، یعنې چېرته چې اوبه وي هلته شنې ساحې، ونې او پاکه فضا ضرور شتون لري، د چاپېریال اړوند ستونزې کمې،

انساني او حيواني ناروغی په هېڅ حساب وي. د ککړو اوبو ستونزه هم ورځ تر بلې په ډېرېدو ده او ډېر شمير هيوادوال مو چې په ښارونو کې هستوګن دي، د څښاک پاکو او صحي اوبو ته تر مناسبې کچې لاسرسی نه لري. د معلوماتو له مخې، د ککړو اوبو له امله په غريبو هيوادونو کې هر کال ۲۵ ميليونه انسانان خپل ژوند له لاسه ورکوي چې ۳/۵ يې ماشومان وي.

د نړۍ د ماشومانو ۵۰٪ ناروغۍ له ککړو اوبو څخه پيدا کېږي او ډېری فقير يا وروسته پاتې هېوادونه له دغې ستونزې سره لاس او ګرېوان دي. په تأسف سره بايد ووايم، چې زموږ هېواد يو له هغو هېوادونو څخه دی، چې په نږدې راتلونکي کې به سخت د اوبو له کمښت سره مخامخ شي.

دا مهال په ټوله نړۍ کې خلک د ژوند چاپېريال پر وړاندې ډېر مسؤوليت احساسوي او له دولتونو، د توليدي صنايعو له مالکانو، بنسټونو او مالي مؤسسو غواړي چې خپل سياستونه او تګلارې د ژوند چاپېريال ساتنې پر بنسټ تنظيم کړي، څکه چې هغوی د ککړ چاپېريال پايلې عملاًويني او تجربه کوي يې. موږ هر يو د دې نړۍ د وګړو په توګه د ژوند چاپېريال او د روغتيا پر وړاندې مسؤول يوو. له شک پرته چې زموږ د ژوند ډول او کړنې زموږ د ژوند چاپېريال پر ښه کېدو يا خرابېدو اغېزه لري. ځمکه يوازينۍ سياره ده، چې له موږ سره تړاو لري او که موږ د ځمکې په فکر کې نه شو، نو څوک به يې وساتي؟ پاکه هوا، سالمې اوبه او خاوره او ناپايه طبيعي سرچينې زموږ د راتلونکو نسلونو حق هم دی.

راځئ! د ژوند چاپېريال په ساتلو، ملاتړ او د طبيعي زېرمو په سمې کاروني سره خپل راتلونکي نسل ته ښه ميراث پرېږدو.

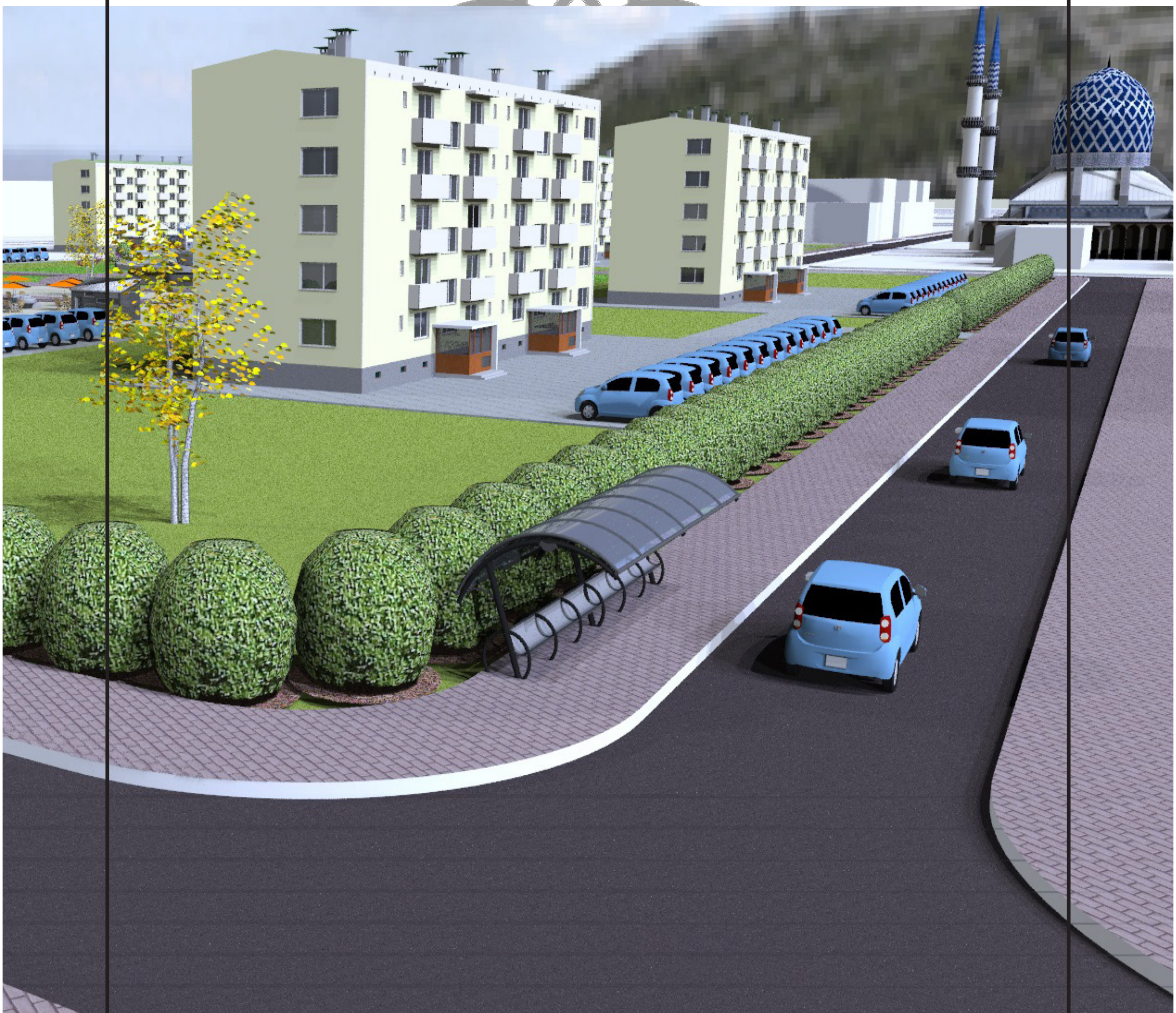

MUDH
Ministry of Urban Development and Housing
د کور او ښار جوړولو وزارت
وزارت شهرسازی و مسکن

ENKESHAF SHAHR

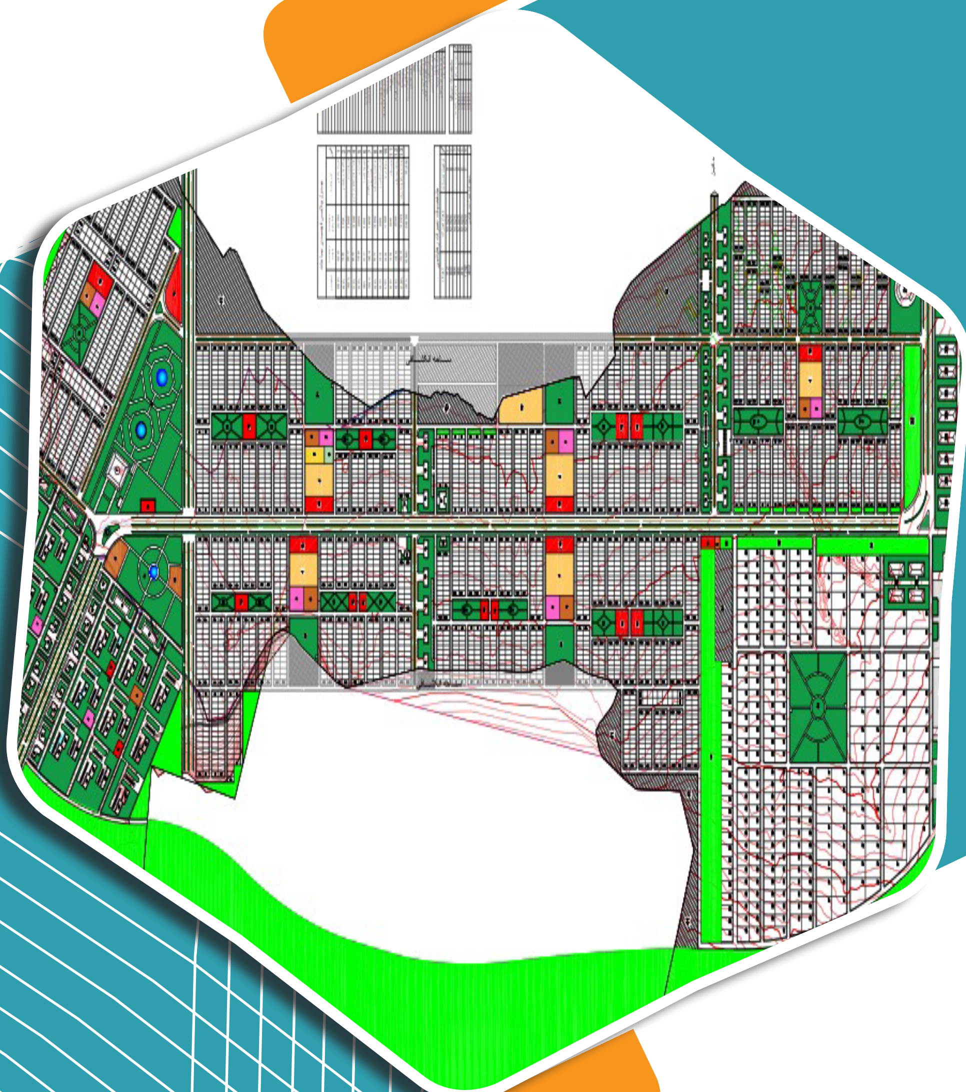

ISSUE 55

www.mudh.gov.af